

***Oroslány Város Önkormányzata
Ifjúságpolitikai Konceptió
2009-2014***

***Helyi Ifjúsági Cselekvési Terv
2009-2011***

Oroslány, 2009.

Tartalomjegyzék

I. Ifjúságpolitikai koncepció

1. Bevezető
2. Az ifjúságpolitika jogszabályi háttere
3. Az ifjúságpolitika struktúrája, igazgatási rendszere
4. Az ifjúságpolitikai koncepció elkészítésének előzménye
5. Helyzetértékelés
 - 5.1 Demográfiai helyzet
 - 5.2 Az ifjúság egészségügyi állapota
 - 5.3 Az ifjúság családi és szociális helyzete
 - 5.4 Az ifjúság iskolázottsága
 - 5.5 Az ifjúság foglalkoztatottsága, munkaerő-piaci helyzete, otthonteremtése
 - 5.6 Az ifjúságot érintő deviáns magatartás
 - 5.7 A szabadidő eltöltése
 - 5.8 Az ifjúság közösségi színtere
 - 5.9 A fiatalokat foglalkoztató problémák, a fiatalok jövőképe
6. Swot analízis
7. Ifjúságpolitikai célok, feladatok
 - 7.1 Egészségügy
 - 7.2 Oktatás, képzés
 - 7.3 Ifjúságvédelem, prevenció
 - 7.4 Pályakezdés, otthonteremtés
 - 7.5 Szabadidő eltöltése
 - 7.6 Közösségi színtér, érdekvédelem érvényesítése
8. Összegzés
9. Mellékletek
 1. sz. Jogszabályi háttér
 2. sz. Helyzetkép: a kérdőívre adott válaszok statisztikai feldolgozása

II. Cselekvési terv

I. Ifjúsáspolitikai koncepció

1. Bevezető

A rendszerváltás, az Európai Unióhoz való csatlakozás, napjaink gazdasági-társadalmi változásai új helyzetet és elvárásokat támasztottak/támasztanak a fiatal korosztály felé, új problémákat, feladatokat jelöltek/jelölnek ki az egész társadalom, ezen belül is a gyermek és ifjúsági korosztályokkal foglalkozók számára. A megváltozott szükségletek, az értékek átrendeződése komoly felelősséget ró a társadalom felnőtt tagjaira. A családi háttérnek, az iskolának, a munkahelynek nincs már meg az az integráló szerepe, ami régen volt, ezért az ifjúság problémáit csak széles társadalmi összefogással lehet megoldani.

Az ifjúságról (a gyermekek, a serdülők, és a fiatalok 0-30 éves korcsoportja jelenleg a lakosság 38 %-a) való felelősségteljes gondolkodás alapja, hogy velük, mint önálló társadalmi csoporttal foglalkozunk. Az érintett korosztály az elmúlt évtizedekben jelentős változáson ment át: megnövekedett a tanulóidő, a korábbi 16-18 helyett 18-24 éves korban válnak a munkaerő-piac szereplőivé, kitolódott a családalapítás, a gyermekvállalás időpontja. Összességében elmondható, hogy egyre később válnak önállóvá és sokkal változatosabbak az egyéni életutak, mint az előző generációk esetében.

A fiatalsággal való foglalkozás hosszú távú befektetés, hiszen a mai fiatalok pár év elteltével a jövő társadalmának és gazdaságának legaktívabb mozgatórugói lesznek. Elengedhetetlen, hogy megfelelő tudással, információval és lehetőséggel lássuk el őket azért, hogy jövőbeni cselekedeteik önmaguk és természetesen az egész társadalom hasznára váljanak. Szükség van arra, hogy a fiatalok a közösségekben vállalt szerepükkel elsődlegesen a helyi, de a regionális és országos folyamatok alakítói legyenek. Tudatosítani kell bennük, hogy a településük és azon belül az ő sorsuk rajtuk is múlik, ezért be kell vonni őket a róluk szóló döntések meghozatalába.

A mai világ teljesítmény centrikusságával, magas követelményrendszerével szemben sokszor nem biztosít elég erős háttérrel a család, az iskola, a baráti közösség és a munkahely. Egyre több problémával szembesülnek a fiatalok, egyre könnyebben alakulnak ki krízishelyzetek. E korosztály a legveszélyeztetettebb, ők könnyebben keresnek kiutat az alkoholban, a drogokban, a deviáns viselkedésben. Ezért is erősödik fel a fiatalokkal közvetlenül kapcsolatban álló intézmények szerepe, prevenciós tevékenysége. Az oktatási-nevelési, a szociális, a közművelődési, a hatósági és a munkaerő-piaci intézmények, szolgáltatások a fiatalok más-más élethelyzetét látják, azokról speciális szakmai ismeretekkel rendelkeznek. A sikeres munka érdekében össze kell kapcsolni a különböző területek fiatalokkal kapcsolatos tapasztalatait, ismereteit.

Az állam és ezáltal a települési önkormányzat feladata, hogy valamennyi polgára számára biztosítsa az Alkotmányban rögzített jogokat, a különböző társadalmi korcsoportok és rétegek számára segítse elő a társadalmi beilleszkedést. Az ifjúsági korosztályok esetében ez speciális figyelmet és intézkedéseket követel meg. Ennek érdekében a Kormány 2008-ban kidolgozta „A Nemzeti Ifjúsági Stratégiát (2008-2023)”, mely tizenöt éves időtávban fogalmazza meg az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos társadalmi célokat és az ezekhez kapcsolódó állami feladatokat. A tervezés során nemcsak a hazai ágazati stratégiák és az EU tagországok ifjúsáspolitikai dokumentumait, hanem az Európa Tanács, az Európai Unió ifjúsáspolitikai iránymutatásait, továbbá a II. Nemzeti Fejlesztési Terv és kapcsolódó anyagait is felhasználták. A stratégia a fiatalokra a jövő erőforrásaként tekint és a sikeres felnőtté válásuk érdekében a tanulás, a munkavállalás, az otthonteremtés és a családalapítás területein egyenlő esélyeket kíván teremteni.

Az országos elvek alapján, a helyi sajátosságok figyelembe vételével készült el városunk ifjúsági koncepciója. A koncepció olyan tervezet, elképzelés, amelyre - a társadalom folyamatos változása miatt - az ifjúság jogos érdekérvényesítése és szerepvállalása érdekében van szükség. A fiatalok életét meghatározó tényezők a család, az iskola, a különböző intézmények, a civil szervezetek, a munkahely, a baráti társaságok, a települési környezet. E közegek segítése szükséges ahhoz, hogy a fiatalok jól érezzék magukat környezetükben, és bekapcsolódjanak az aktív társadalmi életbe.

2. Az ifjúságpolitika jogszabályi háttere

Számos nemzetközi egyezmény - a Gyermek Jogairól Szóló Egyezmény, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, az Oktatásban Alkalmazott Megkülönböztetés Elleni Küzdelemről Szóló Egyezmény valamint az Európai Bizottság Fehér Könyve - határoz meg ifjúságot érintő elveket és jogokat, melyeket hazánk is deklarált.

Az önkormányzat ifjúsági feladatainak ellátása olyan átfogó rendszer, mely tartalmában, összefüggéseiben, jogi meghatározottságában igen sokrétű és összetett.

Az önkormányzati ifjúságpolitika legmagasabb szintű jogforrása az Alkotmány (1949. évi XX. tv.), amely 16. §-ában kimondja, hogy államunk különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, továbbá védelmezi az ifjúság érdekeit.

A hatályos jogszabályi környezet legfőbb hiányossága, hogy nem rendelkezik az ifjúsági korosztályok társadalmi részvételéről, azaz az állami/önkormányzati döntéshozatali folyamatokban történő részvétel lehetőségének kereteiről. „Az ifjúság 2004.” kutatási felmérés alapján 2005-ben elkészült az ifjúsági törvény tervezete, amely azonban nem került elfogadásra, így a gyermek és ifjúsági korosztály társadalmi, állampolgári jogait és kötelességeit tartalmazó, hatályon kívül helyezett az Ifjúságról szóló 1971. évi IV. tv. óta nincs hatályban ifjúsággal kapcsolatos közfeladatokat, az ifjúsági társadalmi részvételét és az ifjúsági intézményrendszert szabályozó egységes jogszabály.

A gyermek és ifjúsági feladatok kereteit, tartalmi elemeit az önkormányzati törvény és más ágazati-szakmai jogszabályok tartalmazzák, de ezek speciális feladatok, nem összehangoltak, hiányosak, egyes esetekben ellentmondóak. Jelen helyzetben a helyi önkormányzatok az ágazati jogszabályok adta keretek mellett önként vállalt feladatként tudják segíteni az ifjúságot. Az önkormányzat ifjúságpolitikai tevékenységének közvetlen jogforrása a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, melynek 8. §-a a települési önkormányzat feladatai között felsorolja a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodást. Ezen belül a törvény értelmében a települési önkormányzat maga határozza meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el. Azt, hogy az önkormányzat mely feladatok ellátását vállalja, befolyásolja a helyi társadalom szerkezete, a népesség összetétele, a települések adottságai, fejlettsége és egyéb más körülmények is. Mivel a törvényből nem derül ki, hogy pontosan milyen ifjúsági feladatai vannak az önkormányzatnak, alapvető fontosságú, hogy a település önkormányzata kidolgozza saját ifjúsági koncepcióját.

A mellékletben szereplő ágazati és helyi jogszabályokat is figyelembe kell venni a feladatok sikeres végrehajtása tekintetében.

3. Az ifjúságpolitika struktúrája, igazgatási rendszere

Magyarországon az ifjúságpolitikában az állam szerepe jól körülhatárolt, a törvényi háttér, az önszerveződés lehetőségének és az anyagi források egy részének biztosítására korlátozódik. A többi feladatot a helyi önkormányzatoknak és a civil társadalomnak kell megoldania.

Az 1990-es évek elejére megszűntek a korábbi gyermek és ifjúsági szervezetek. Egy évtizeden keresztül a helyi települési és intézményi kisservezetek megalakulása, elszigetelt működése volt a jellemző. A 2000-es évek elejére egyre szélesebb körben fogalmazódott meg az ifjúsági munka segítése, a tájékoztató-tanácsadó szolgálat működtetésének igénye.

1999-től az Ifjúsági és Sportminisztérium (ISM), 2002-től a Gyermek- Ifjúsági és Sportminisztérium (GYISM) koordinálta az ifjúságot érintő ügyeket. 2006-tól nincs önálló minisztériumi irányítás, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Esélyegyenlőségi Szakállamtitkárság, illetve annak Gyermek és Ifjúsági Osztálya foglalkozik külön-külön a gyermekvédelemmel, a civil ügyekkel és az esélyegyenlőséggel.

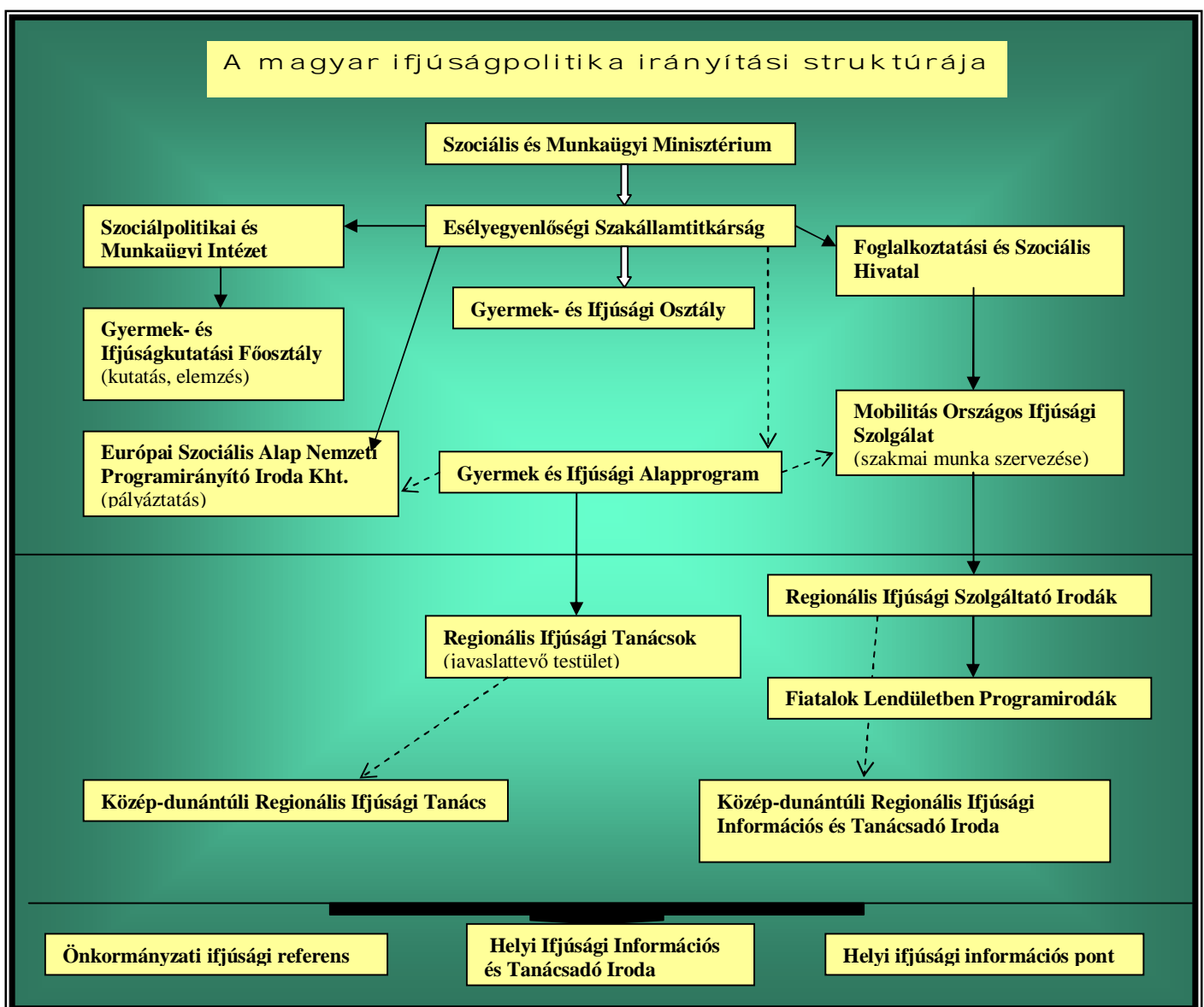
Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat végzi a szakmai munka szervezését, ellenőrzi és összehangolja a regionális ifjúsági szolgáltató irodákat. Munkájuk során az ifjúsági közösségek, az önkormányzatok számára tanácsot és információt nyújtanak, képzéseket, programokat szerveznek, adatbázist

működtetnek. Az ifjúsági szolgáltató rendszer regionális feladatait a Mobilitás részegységeiként működő Regionális Ifjúsági Szolgáltató Irodák látják el.

A Regionális Ifjúsági Tanácsok az adott régió területén élő, tanuló, dolgozó fiatalok képviselőit biztosító döntéshozó, véleményező és javaslattevő testületek. Együttműködnek a korosztályt érintő feladatokat ellátó szervezetekkel, figyelemmel kísérik a helyi ifjúsági programok, szolgáltatások megvalósulását, az ifjúsági szervezetek tevékenységét, javaslatot tesznek az Alapprogramból a régióknak nyújtandó támogatások keretösszegére. Közreműködnek a régiós pályázatok elbírálásában.

A fiatalok mindennapi életében a helyi szinten hozott döntéseknek van a legnagyobb hatása. Az ifjúsági intézményrendszer helyi szintjén az önkormányzati ifjúsági referens koordinálja a helyi ifjúságot segítő intézmények és szervezetek ifjúsággal kapcsolatos feladatait, megoldási lehetőségeket keres az ifjúságot érintő problémákra.

Oroszlányban jelenleg nincs ifjúsági referens, az ifjúsági feladatok ellátását területenként, feladattípusonként más-más hivatali szervezeti egység látja el (Humán Szolgáltatások Osztálya, Szervezési Osztály). E feladat ellátásában az önkormányzat szinte teljes intézményrendszere érintett.

Az önkormányzatnak nagy a felelőssége abban, hogy hogyan biztosítja a párbeszédet az ifjúságpolitika résztvevői között. Ezért szükség van egy integráló és a végrehajtást koordináló ifjúsági stratégiára, amely garantálja, hogy az ifjúság képviselje magát a döntéseknél. Azonban nemcsak az önkormányzat felelősségéről kell beszélnünk, hanem a fiatalokéról is. Önmaguknak is cselekvő, tenni akaró magatartással kell viszonyulniuk saját dolgaikhoz. Azon feladatokat, igényeket, melyeket az ifjúság önszervező módon is meg tud oldani, ne az önkormányzattal láttassák el, az önkormányzat csupán a hozzájuk szükséges feltételeket biztosítsa.

Melyek az ifjúság által is megfogalmazott alapvető területek, amelyekre érdemes tekintettel lenni a települési ifjúsági koncepció kialakításakor?

- a testi és szellemi fejlődéshez kapcsolódó szükségletek,
- a pályaválasztás, munkavállalás, tisztességes megélhetés,
- a családalapítás, otthonteremtés,
- a szabadidő tartalmas eltöltése,
- a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életben való részvétel,
- a nyugodt társadalmi környezet biztosítása.

4. Az ifjúságpolitikai koncepció elkészítésének előzménye

Oroszlány város ifjúságpolitikai koncepciójának és cselekvési tervének kidolgozását a helyi ifjúság körében végzett felmérés előzte meg. 2009. március második felében - kérdőív formájában és anonim módon - több száz 10 és 30 év közötti oroszlányi fiatalot szólítottunk meg az intézményeken, szervezeteken és az Interneten keresztül. Egy-egy kérdés esetében értelemszerűen több válasz is adható volt. Megjelöltük azokat a kérdéseket, amelyekre csak bizonyos életév után kértük a választ.

Kutatásunk célja az volt, hogy közelebbről megismerjük a helyi fiatalok szokásait, életmódját és elképzelései, mit szeretnek és mi az, amit hiányolnak, mi jelenti a legnagyobb problémát az életükben. Célunk az volt, hogy mind a koncepció, mind a cselekvési terv kidolgozásának alapja a valós adatokon és elképzeléseken alapuljon. Közvetlen célunk, hogy a kutatás eredményeire támaszkodva fogalmazzuk meg a helyi ifjúságpolitikai célokat, és együttműködve a helyi szervezetekkel cselekvési tervet alakítsunk ki.

Különbséget kell tennünk ifjúsági stratégia és cselekvési terv között. A koncepcióban az önkormányzat vizsgálja és értékeli a település társadalmi és gazdasági helyzetét, az ifjúság részére nyújtott oktatási, egészségügyi, szociális, foglalkoztatási és közművelődési szolgáltatásokat, megfogalmazza az ifjúsági szolgáltatások fejlesztésének céljait. A cselekvési terv meghatározza az önkormányzat által a fiatalok részére nyújtott szolgáltatások kialakításával és fejlesztésével kapcsolatos intézkedéseket; azok határidejét, felelőseit, a megvalósításban közreműködő intézményeket és szervezeteket, a szolgáltatások működésére és fejlesztésére fordítandó pénzügyi forrásokat.

Az ifjúsági koncepcióban érvényesíteni kell a szubszidiaritás elvét. Az önkormányzat részt vesz a koncepció megalkotásában, a feladatok koordinálásában, de a konkrét végrehajtását azon a szinten és azokkal a szereplőkkel kell megszervezni, ahol:

- » az érintettek és érdekeltek leginkább jelen vannak,
- » a legtöbb információ áll a rendelkezésre,
- » az adott feladat végrehajtására kompetenciával, személyi, tárgyi és anyagi eszközökkel rendelkeznek.

Megkeresésünkre 347 fiatal (50,1% -a lány és 49,9 %-a fiú) töltötte ki és juttatta vissza a kérdőívet, ez az érintett ifjúság 5,35 %-a.

A kérdőíveket a könnyebb feldolgozás és elemzés érdekében az alábbi korcsoportokra osztottuk fel:

- 10-14 éves válaszadó: 118 fő (34 %);
- 15-18 éves válaszadó: 110 fő (31,7 %);
- - 19-24 éves válaszadó: 69 fő (19,9 %);
- - 25-30 éves válaszadó: 50 fő (14,4 %).

A megkérdezettek 87 %-a oroszlányi lakos, a többi válaszadó az iskolája vagy a munkahelye révén kapcsolódik városunkhoz.

Az adatok, a vélemények és a különböző területeken korábban készült beszámolók és tájékoztatások figyelembe vételével készült el a helyzetelemzés és koncepciótervezet, melyet előzetes vitára bocsátva eljuttattuk a helyi intézményekhez és szervezetekhez.

5. Helyzetértékelés

5.1. Demográfiai helyzet

Az ifjúsági koncepció elkészítésekor az első lépésként meg kell határozni melyik az a korosztály, amelyet érint az "ifjúsági" jelző. A szakirodalom az életkor kitolódásával, a társadalmi változások hatására a fiatalság időintervallumát is kitolta. Jelenleg a 0-30 éves kor közötti életkorra mondjuk, hogy valaki fiatal, ezen belül megkülönböztetünk gyermek, ifjú és fiatal felnőtt korosztályt.

Magyarországon és Oroszlányban is a népesség száma az utóbbi évtizedben csökkent.

Népességszám/fő	2001.01.01.	2006.01.01.	2009.01.01.
Magyarországon	10.200.298	10.076.581	10.031.000
Oroszlányban	20.538	19.449	19.809

Magyarországon a népesség száma az elmúlt 8 évben 1,66 % -kal csökkent, Oroszlányban ennél sokkal nagyobb, 3,55 %-os volt a fogyás. Ez a szám még akkor is magas, ha figyelembe vesszük, hogy a legújabb adatok szerint kismértékű lakosságnövekedés (csak a 31 év feletti körében) következett be.

Az alábbi táblázat adataiból kiolvasható, hogy nem egészen egy évtized alatt a 30 év alatti fiatalok száma 18,3 %-kal, ezen belül a 18 éven aluliak száma 19,9 %-kal, összességében egyötödével lett kevesebb.

Ez a tény jelentős probléma elé fogja állítani városunkat. Egyrészt kevesebb lesz a munkába álló fiatalok száma, ami 1-2 évtized múlva az eltartó népesség számának jelentős csökkenéséhez vezet. Másrészt hatványozottabban fog jelentkezni a további születésszám csökkenés (kevesebb fiatal felnőtt, általában idősebb korban, átlagosan kevesebb gyermeket vállal).

Kor \ Év	0-3	4-6	7-14	15-18	Kiskorú összesen	19-24	25-30	Összes fiatal	31-	Városi összlakosság
2001.01.01.	796	734	2212	1106	4848	1910	2037	8795	11743	20538
2006.01.01.	703	584	1904	978	4169	1657	1958	7784	11665	19449
2009.01.01.	688	504	1656	1035	3883	1571	1734	7188	12621	19809

Országosan évek óta kimutatható a születések számának csökkenése és ezzel párhuzamosan a magas halálozási ráta. Magyarország a természetes fogyás tekintetében a világ „élvonalában” van. Oroszlányon ugyanez a helyzet, 2008-ban a 168 élve születésre 258 elhalálozás jutott.

Ez a negatív tendencia már évekkel ezelőtt megjelent városunkban. Több felmérés, intézkedési terv rámutatott arra, hogy a gyermeklétszám csökkenése miként érintette/érinti oktatási intézményrendszerünket, milyen intézményi átszervezéseket kell önkormányzatunknak az utóbbi években végrehajtania.

5.2. Az ifjúság egészségügyi állapota

A fiatalok életmódjában kettősség figyelhető meg: az ifjúság egy részénél egészségügyi problémák jelentkeznek (kevés mozgás, túlzott televízió nézés, számítógép használat, helytelen táplálkozás), másik részénél az egészséges életvitel kialakítása (sport, helyes táplálkozás stb.) a jellemző.

Az országos és helyi felmérések, jelentések az ifjúsági korosztály egészségi állapotában folyamatos romlást jeleznek. Ezekben a korosztályokban is egyértelműen nőtt az allergiában, a cukorbetegségben, a magas vérnyomásban, a vérszegénységben, anyagcserezavarban, a különböző bőrbetegségekben

szenvedők és az idegrendszeri problémákkal küszködők száma, de a szervi elváltozások terén (látás, hallás, mozgásszerv) is rosszabbak a mutatók, mint korábban.

A visszajelzések alapján az ifjúság 9 %-a gyakran beteg, 5 %-uk tartós betegségben is szenved, és 9 %-uknak folyamatosan gyógyszer kell szednie. Az utóbbi években városunkban nagyobb fertőző megbetegedés (a párnapos fertőző hasmenéseket kivéve) nem fordult elő, mely a rendszeres és kiterjedt oltásoknak és a higiéniai ellenőrzéseknek is köszönhető. Bár vannak, akik azt hangoztatják (6 %), hogy feleslegesek az oltások, a megkérdezettek többsége egyet ért és szükségesnek tartja a megelőzést, a védekezést.

A 90'-es években jelentős volt az AIDS-re és más szexuális megbetegedések terjedésére felhívó kampány. Ez az utóbbi években alábbhagyott, ami azért is veszélyes, mert a felmérések szerint a fiatalok testileg hamarabb érnek, fiatalabb korban kezdik meg szexuális életüket. A fogamzásgátlási lehetőségek mellett is több kiskorú esik teherbe. A korai gyermekvállalás nagy felelősséggel jár, komoly probléma elé állítja a kiskorú személyt, a családját, valamint a tankötelezettség 18 évre emelésével már az iskolákat is.

Kérdésünkre a fiatalok 66 %-a adott választ. A válaszadók 88 %-a azt nyilatkozta, hogy az iskolában, a szülőtől, a védőnőtől, a kortárscsoporttól megkapták a szükséges felvilágosítást, 64,8 %-uk pedig ismeri a fogamzásgátlási módszereket.

Felmérésünk kitért az aktív mozgás, a táplálkozási és a higiéniai szokások vizsgálatára is. A válaszadók 71 %-a heti rendszerességgel sportol, mozog, 62,8 %-uk fontosnak érzi a rendszeres testmozgást.

A szociális és oktatási intézményekben előrelépés történt az egészségesebb étkezés és életmód kialakítása terén. Valamennyi oktatási intézményben elkészült az egészségnevelési program, ellenőrzöttebb lett az étkeztetés minősége, a büfé kínálata. Felvilágosító programok, pályázatok segítettek a gyermekek, tanulók mentálhigiénés szemléletének fejlődését. Több civil szervezetünk is rendszeresen foglalkozik egészségneveléssel (előadások, szűrések, bemutatók).

Az ingyenes szociális illetve a támogatott intézményi és munkahelyi étkeztetésnek is köszönhető, hogy kevesebb visszajelzés érkezik az elégtelen táplálkozásról. Az óvodákban és az általános iskolákban az ingyenesen étkezők száma 315 fő, ez a gyerekek 15 %-a. A válaszadók 78 %-a naponta legalább három alkalommal étkezik, 72 %-uk legalább egyszer meleg ételt is eszik és rendszeresen fogyaszt tejterméket (69 %), gyümölcsöt, zöldségfélét (58 %). Ez azért is fontos tény, mivel a válaszadók 60,8 %-a a 18 év alatti korosztályból kerül ki, az ő fejlődésükhöz pedig nélkülözhetetlen a rendszeres és változatos étkezés.

A mentálhigiénia betartatása egyes társadalmi csoportoknál nagyon nehéz. A személyi higiéniaira a válaszadók 94-97 %-a különös gondot fordít, ennek ellenére intézményeinktől rendszeresen kapunk az ápolatlanságból, az elhanyagoltságból keletkező problémákról (tetvesség, rühesség, stb.) jelzéseket.

5.3. Az ifjúság családi és szociális helyzete

A szocializáció folyamatában a család szerepe a legmeghatározóbb. A családoknak egyre nagyobb hányada szeretné ezt a szerepét a társadalom különböző intézményeire áthárítani. Városunkban a szociális, az oktatási és az egészségügyi intézmények széles köre vállalja fel a családok mellett/helyett a nevelés, az ellátás, a tájékoztatás és a prevenció feladatait.

Napjaink világában ugyanakkor jelentősen nőtt a média és a fogyasztói ipar befolyása, mely olykor negatív módon hat a fiatalok szocializációjára. A felvilágosítások, tanácsadások, a prevenció terén a média befolyásoló szerepét jobban ki kellene használni.

A családok szociális - gazdasági mutatóiról nehéz pontos képet adni, hiszen a népszámlálási adatokon kívül (ami már közel sem fedi a valóságot, hiszen 2001-ben volt) nem áll rendelkezésünkre átfogó felmérés. Csak megbecsülni tudjuk a különböző területekről érkező (család gondozói, védőnői beszámoló), valamint a mostani felmérésünkre adott válaszok alapján, milyen körülmények között élnek az oroszlányi családok.

Országos felmérések mutatják, hogy alig egy generáció alatt nőtt a hátrányos helyzetű családok száma. Magyarországon korcsoporttól függően a fiatalok 18-25 %-a szegény, a létminimumon vagy az alatt

él. Oroszlányon területileg behatárolható (Petőfi udvar és környéke, külterületi dűlők), hogy hol a legveszélyeztetettebb az ifjúság a családi környezete miatt (a munkanélküliség, a káros szenvedélyek magas aránya párosul az alacsonyabb iskolázottsággal és a sivárabb érzelmi étellel). A statisztikai adatok alapján jelenleg 7894 lakás (lakótelepi és családi ház összesen) található városunkban, többsége összkomfortos. A népesség alapján lakásonként 2,5 lakóval számolhatunk, ami azért nem teljesen reális, mert az adatokban nem szerepelnek a külterületi nem lakáscélú ingatlanok, ahol a legszegényebbek élnek legtöbbször többedmagukkal (5-8 fő).

A válaszadók 73 %-a összkomfortos, 6 %-uk félkomfortos családi házban vagy lakótelepi lakásban él (a többiek nem válaszoltak a kérdésre), és még mindig a 2 szülő, 2 gyermek (38 %) a legtipikusabb családmódel.

A megkérdezettek 42 %-a nem tudta megítélni a család anyagi helyzetét, a konkrét válaszok alapján a családok egy főre jutó havi átlagkeresete leginkább 50-100 E Ft között van, 42 %-uk a fizetésből - ha beosztással is - de meg tud élni. A családok 90-95 %-a alapvető háztartási eszközökkel (hűtő, porszívó, mosógép), 95,3 %-uk televízióval, 93 %-uk mobil telefontal és 66,2 %-uk személyautóval is rendelkezik.

A családok 28 %-a azonban anyagi gondokkal küszködik. Városi szinten 2008-ban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 225 család részesült, rendkívüli gyermekvédelmi támogatást 314-en kaptak. A tanévkezdéskor a hátrányos helyzetből adódóan 834-en kaptak ingyenes tankönyvet, ez a tanulók 35 %-a.

A fiatalok nem csak gazdaságilag kerülhetnek hátrányos helyzetbe. Növekvő számban tapasztalható, hogy a gyerekek csonka családban nőnek fel. A bölcsődétől kezdve az óvodákon át az iskoláig elnőiesedett a pálya, így még élesebben jelentkezik a gyermekek nevelésében az apa, illetve a férfi modell hiánya. A másik hátrány a szülő(k) iskolázatlansága. Városunkban a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók száma 316 fő (ez a 0-18 éves korosztály 7,9 %-a).

Jelentős problémával, hátrányos helyzettel találják szemben magukat azok a családok, akik sajátos nevelési igényű fiatalot nevelnek. A helyi intézményeinkben (bölcsőde, óvoda, iskola) jelenleg 130 SNI gyermeket, tanulót tartanak nyilván, ez a 18 év alatti korosztály 3,3 %-a. Nincs adatunk arra, hogy városon kívüli intézményekben hány fogyatékkal (testi, szellemi) élő oroszlányi fiatalot nevelnek, foglalkoztatnak.

Nehezíti a fiatalok körében a gyermekvállalást, hogy a gyermeknevelés mellett a munkavállalás gyakran korlátokba ütközik. Tény, hogy a nők - amennyiben gyermekvállalás előtt állnak vagy kisgyermeket nevelnek - azonos végzettség mellett nehezebben kapják meg azt a munkakört, ahová férfiak is jelentkeznek (ez nem mutatható ki nyíltan, mert negatív diszkriminációba ütközne). Nem valósult meg széles körben a részmunkaidős foglalkozás, valamint az otthon történő munkavégzés sem. Nehezen megoldható, hogy a többműszakos munkakörökben egyműszakos állást vállaljanak fel az édesanyák. A jelen gazdasági helyzetben ez még kevésbé látszik megoldhatónak.

5.4. Az ifjúság iskolázottsága

Az oktatási intézményeknek nyitottnak kell lenniük a társadalom valós gazdasági és szociális helyzetére, követeléseire. Az oktatást érintő reformok leglényegesebb elemei az utóbbi években az esélyegyenlőtlenségek csökkentésére, a szegregáció visszaszorítására, a lemorzsolódás csökkentésére, a szakképzés átalakítására és a kompetenciaalapú oktatásra irányultak.

Városunk fenntartásában valamennyi iskolatípus működik, így nemcsak a tanköteles korú gyermekek helyben történő oktatása, hanem a felnőtt lakosság iskolarendszeren kívüli oktatása is biztosított. Tanfolyamok szervezésével, indításával további képzési lehetőségeket biztosít a Munkaügyi Központ és a TIT is.

A tankötelezettség kiterjesztése ellenére még mindig nagy a lemorzsolódás a középiskolások (elsősorban a szakiskolások és felzárkóztató oktatásban részt vevők) körében. Szerencsés volna, ha minden tanuló eljutna az érettségiig vagy a szakmai vizsga letételéig. Egyre inkább úgy tűnik, hogy a fiataloknak szükségük van további, a mindennapi életben való eligazodást segítő ismeretek elsajátítására (jogi ismeretek, ügyintézés, információszerezési, eligazodási képesség) is.

A 19-30 éves válaszadók (119 fő) 6,3 %-a legfeljebb az általános iskolát végezte el, ők azok, akik az ifjúság alsó, reménytelenül leszakadó rétegét képezik. Ezek a fiatalok halmozottan hátrányos helyzetűek, ők válnak a legnagyobb eséllyel munkanélkülivé. A munkaügyi adatok szerint az álláskereső pályakezdő munkanélküliek közül minden második legfeljebb nyolcosztályos végzettséggel rendelkezik.

Törekednünk kell arra, hogy minél több általános iskolát végző tanuló a helyi középiskoláink valamelyikében tanuljon tovább. A megkérdezett általános iskoláskorú fiatalok egyharmada gimnáziumban szeretne továbbtanulni, egynegyedük a szakképző iskolákat választaná, a tanulók egy része viszont még nem tudott dönteni. A fiatalok közül tanulmányaikat többen is szeretnék helyben tovább folytatni, de az általuk megcélzott szakmákat városunk középiskoláiban nem oktatják.

A válaszadó középiskolások egyharmada felsőfokon tanulna tovább, negyedük OKJ- képzésre jelentkezne, a többiek munkába szeretnének állni.

A társadalom, a gazdaság, a szociális és az oktatási rendszer változása törekszik az esélyegyenlőség megteremtésére. Az integrált oktatás ellenére nagyobb eséllyel indulnak a kedvező családi háttérrel és területi körülményekkel rendelkező fiatalok. A szociális hátrányból adódó tanulási egyenlőtlenségeket tovább kell csökkentenünk.

Az információs társadalom kialakulásának feltétele az informatikai eszközök megléte és használata. A fiatalabb korcsoportok jobban ismerik ezeket, mint az idősebbek. A kialakult versenyhelyzetben azok a fiatalok veszítik a legtöbbet, akik nem jutnak hozzá ezekhez az eszközökhöz. A válaszadók 80-90 %-ának biztosított az otthoni tanulás feltétele (önálló (gyerek)szoba, íróasztal), 86 %-ban a családok rendelkeznek számítógéppel, sőt a megkérdezettek 55,6 %-ának a családon belül saját számítógépe is van.

A tanulás költségeit azonban - a tankönyvtámogatás mellett is - egyre nehezebben tudják fedezni a családok, egyre kevesebb munkavállaló fiatal képes önerőből a továbbtanulás, továbbképzés finanszírozására. Sok családnak jelent támogatást a képviselő-testületünk által biztosított ösztöndíjrendszer, melynek folytatását továbbiakban is sokan szeretnék. 2008-ban a helyi középiskoláinkban 45 jó tanuló, szociálisan rászoruló tanulót támogattunk saját költségvetésünkből. 2 oroszlányi tanuló vett részt az Arany János Tehetséggondozó Programban. A Bursa Hungarica pályázaton 47 főiskolás, egyetemi hallgató kapott ösztöndíjat.

Jelentős szerepe van a Munkaügyi Központnak a munkavállalók át- és továbbképzésének finanszírozásában, de a munkáltatók is részben vagy egészben átvállalják a képzések költségeit.

A megkérdezett munkavállalók (81 fő) 24,7 %-a folytat jelenleg is tanulmányokat, vesz részt továbbképzésen, 27 %-uk szeretne, de az önerő vagy a munkahely támogatottságának hiányában nem folytat tanulmányokat.

5.5. Az ifjúság foglalkoztatottsága, munkaerő-piaci helyzete, otthonteremtése

A munkavállalás igen meghatározó lépés a fiatalok életében, hiszen számukra a felnőtté válás, az önállóság első lépése. A munkahely komoly megtartó erő, valamint a szakképzett fiatalok „hazatérésének” támogatására is alkalmas. Oroszlányon a rendszerváltás után a foglalkoztatottság a mélypontra került. Napjainkban a megmaradt bánya és erőmű mellett az ipari parkba letelepült cégek valamint a helyi kisvállalkozások révén városunk keresőképes lakosságának foglalkoztatottsága biztosított lett. A jelenlegi válság még nem érinti az idetelepült cégek profilját. A munkanélküliség 5-7%-ról 8,8 %-ra emelkedett, de nem éri el az országos 9,1 %-os szintet.

A kérdőívben választ kerestünk arra is, hogy az oroszlányi fiatalok miként jellemeznék a város munkaerő-piaci helyzetét. A nagykorú válaszadók (119 fő) 36,9 %-a ítélte meg úgy a jelenlegi helyzetet, hogy az ipari cégeknél az igényekhez képest kevés munkalehetőség található, 23,5 %-uk szerint a munkaerő-piaci kereslet nem mindig egyezik meg a kínálattal.

A munka világa a korábbi évekhez viszonyítva nyitottabbá vált, de ugyanakkor bizonytalanabb és kockázatosabb is lett. Fontos, hogy a fiatalok képesek legyenek alkalmazkodni a gyorsan változó körülményekhez, tisztában legyenek a piac elvárásaival, és ehhez igazodva válasszanak képzési

területet. Ennek eléréséhez szükség van a munkáltatók, az iskolák és az ifjúsági szolgáltatók együttműködésére, a pályaválasztási tanácsadás erősítésére, képzési programokra.

Évente megrendezésre kerül a megyei (2008-tól a regionális) pályaválasztási kiállítás, melyen bemutatkoznak középiskoláink is, és tájékozódhatnak általános iskoláink tanulói. Az utóbbi években azonban visszaszorultak az ún. üzemlátogatások, ahol közvetlenül megismerhetnék a szakmához kapcsolódó munkafolyamatokat.

Ahhoz, hogy a fiatalok később alkalmazni tudják a tanultakat, és szakmájukban helyt tudjanak állni, elengedhetetlen a szakmai gyakorlat. A munkáltatók is ezt írják elő alkalmazási feltételként. Ugyanakkor a mai szakképzés során a tanulók inkább elméleti, mind szakmai képzést kapnak, és így a pályakezdő fiatalok hátrányba kerülnek, mert nincsen szakmai gyakorlatuk, tapasztalatuk. Részben megoldás lehetne a képzési területen végzett nyári diákmunka, ez azonban legtöbb esetben kevés, vagy nem azon a szakmaterületen adódik. A felmérésünkből kiderül, hogy a fiatalok 34,2 %-a hiányolja a diákmunkát.

Az uniós csatlakozást követően lehetőség van külföldi munkavállalásra. A munkavállalást elősegítheti az adott országról történő előzetes tájékozódás (szokások, jogszabályok, adózás, stb) és természetesen a nyelvtudás. A munkavállalás szempontjából mára már alapkövetelmény lett az idegen nyelv és számítástechnika ismerete. Oktatási intézményeink kötelező számítástechnikai és nyelvtanításán kívül a középiskolák, a helyi TIT és az ipari cégek is indítanak számítástechnikai és nyelvtanfolyamokat.

A megkérdezettek 16 %-a rendelkezik valamilyen szintű nyelvvizsgával, és a kötelező nyelvtanításon kívül 6 %-uk külön nyelvtanfolyamra is jár.

A munkába állás és az otthonteremtés, családalapítás összefügg. A fiatalok a tankötelezettség, a tanulási időszak kitolódásával egyre később állnak munkába, egyre később alapítanak saját családot, és egyre később függetlenednek a szülői háztól. Az önálló életkezéshez nélkülözhetetlen első lakáshoz jutás a legnehezebb feladat, amivel szembe kell nézniük. A különböző államilag támogatott lakáshitel konstrukciók a stabil jövedelemmel rendelkezők számára már reális lehetőséget kínálnak, a nagyobb probléma az önerővel nem rendelkező fiatalok esetében jelentkezik. A pályakezdő, a házaspár, de még gyermektelen fiatal családi háttér nélkül szinte nem tud önálló lakáshoz jutni. Önkormányzatunk bérlakásokkal és lakbértámogatással segíti a szociálisan rászoruló fiatal házaspárokat, családokat. Az igényekhez képest a bérlakások száma kevés, ezért önkormányzatunk letelepedési támogatást nyújt a város közigazgatási területén működő, gazdálkodó szervezetek, intézmények lakást vásárló munkavállalóinak.

Nagyon fontos, hogy támogatást kapjanak azok a fiatalok, akik családot alapítanak. Ahhoz, hogy a gyermekvállalás után ismét munkába tudjanak állni, szükség van a munkaerő-piac szemléletváltására, a gyermekek napközbeni ellátásának megoldására. Városunkban biztosított a teljes óvodáztatás, azonban meg kell keresni azokat a lehetőségeket, amelyek minél szélesebb körben lehetővé teszik a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását (bölcsőde bővítése, családi napközi, egyéni vállalkozások) is.

5.6. Az ifjúságot érintő deviáns magatartás

Az ifjúságot érintő kihívások és növekvő kockázatok, stressz helyzetek, a fokozódó verseny és a korábbi életkorban bekövetkező testi érés jelentősen megnöveli veszélyeztetettségüket. A gyermek és ifjúsági korosztályokat érintő problémák megoldásához az állam erőfeszítései mellett szükség van a helyi intézkedésekre is. A gazdaság és a társadalom szempontjából egyaránt a megelőzés a legjobb stratégia minden korcsoportban, de legeredményesebb az ifjúság körében lehet.

A jelzőrendszer valamennyi tagjának fontos feladata a tájékoztatás, az esetkezelés, de mindenképp a megelőzés. A tevékenység a napi kapcsolatból adódóan elsődlegesen az osztályfőnökök feladata, de a védőnőkre, a gyermek és ifjúságvédelmi felelősökre, a családgondozókra is nagy felelősség hárul. E tekintetben segítséget adhatnak a sport és civil szervezetek vezetői is, hiszen a nem „kötelező” feladatukból adódóan jelentősen hathatnak a fiatalokra, mintát adhatnak nekik a hasznos időöltésre. A prevenciós munka, a kialakult problémák kezelése akkor válik hatékonyvá, ha a különböző területek képviselői valós együttműködést alakítanak ki.

A deviáns magatartások többsége stresszoldó szerepet játszik a fiatalság körében, feszültségcsökkentő hatásuk azonnali eredménnyel jár. A káros következmények csak később jelentkeznek. A deviáns viselkedés különböző formái mindig is jelen voltak a fiatalok körében, de eltérő számban és súlyosságban.

A megkérdezettek 51 %-a szerint időnként, 22 %-uk azonban rendszeresen stressz helyzetben van. A leginkább kiváltó okok: tanulási, munkahelyi problémák, anyagi körülmények, versenyhelyzet, egészségügyi problémák, hátrányos megkülönböztetés. A fiatalok 14 %-a érezi úgy, hogy anyagi helyzete, származása, külseje vagy képességihiánya miatt hátrányos megkülönböztetés éri.

A fiatalok nagyobb része önmaga, a család vagy szakember segítségével fel tudja dolgozni a problémáit. Sajnos az általunk felmért 347 főből 58-an már valamilyen szinten foglalkoztak az öngyilkosság gondolatával.

A kérdőívben feltett kérdések közül az egyik a káros szenvedélyekre vonatkozott. Tartottunk tőle, hogy erre a kérdéscsoportra vagy nem, vagy megtévesztő válaszokat adnak a fiatalok. A feldolgozás során azonban az összávalások, a reagálások alapján lemérhető volt, hogy valós visszajelzéseket kaptunk.

A fiatalok szerint a dohányzás, az alkohol és a drog kipróbálásának okai között első helyen szerepel a kíváncsiság, az élménykeresés, de jelentősebb és tartósabb a kortárshatás. A megkérdezettek korcsoportonként eltérő mértékben élnek a káros szenvedélyekkel és a véleményük is eltérő azok megítélésében. A visszajelzések alapján az oroszlányi fiatalok többsége nem dohányzik, nem fogyaszt alkoholt, drogot és 5-14 %-uk csak a kipróbálás szintjéig jutott el. Az alkalmankénti (heti, havi) fogyasztók száma viszonylag kicsi (3 %) a kábítószer élvezők között, valamivel nagyobb a dohányosok körében (7 %) és legnagyobb az alkoholt fogyasztóknál (54 %). A megkérdezettek 16 %-a naponta szív cigarettát, ennek okaként a stresszhelyzetet, a fáradtságot, a megnyugtató érzést hozzák fel.

Napjainkra egyre korábbra tevődik az első bűncselekmények elkövetésének korhatára. Oroszlányon 2008-ban 6 %-os emelkedést mutat a bűnelkövetések száma. Az ismertté vált 319 elkövetőből 42 fiatalkorú volt.

Az általunk megkeresett fiatalok több mint háromnegyede azt nyilatkozta, hogy ellene, vagy ő másokkal szemben nem követett el büntetendő cselekményt. 5-20 %-uk a testi sértés, lopás vagy közúti szabálysértés részese volt vagy elkövetőként vagy áldozatként. A kérdőívben válasz kerestünk arra is, hogy az intézmények által jelzett növekvő fiatalkori bűncselekményeket helyben maguk az érintettek mennyire érzékelik. A válaszadók 35 %-a jelezte, hogy tudomása van erőszakos cselekedetéről (verekedés, lopás, rongálás, fenyegetés, megalázás). Véleményük szerint a változásokat a fokozottabb ellenőrzésekkel, tájékoztatással és a jogszabályok szigorításával, betartatásával lehetne elérni.

5.7. A szabadidő eltöltése

A gyerekek, a serdülők, a fiatal felnőttek kulturális tevékenységeken keresztül történő szocializációja elengedhetetlen abból a szempontból, hogy a fiatal megtanulja a közösséghez történő alkalmazkodást és kevésbé függjön a család és a lakóhely által meghatározott életminőségtől. A fiataloknak lehetőséget kell teremteni szabadidejük hasznos eltöltéséhez. Olyan kezdeményezéseket kell támogatni, amelyek segítik önkifejezésüket, kreativitásukat. A szabadidő hasznos eltöltése egyben alternatívát is jelent egyéb káros, nem kívánt időtöltési formákkal szemben. Éppen ezért szükséges a fiatalok számára elérhető rendezvények, koncertek, tanfolyamok, táborok, kulturális rendezvények, közösségi programok szervezése.

Az önkormányzatunk fontosnak tartja, hogy az általa fenntartott művelődési intézmény kiemelt figyelmet fordítson a fiatalokat érdeklő, vonzó programok szervezésére, illetve szolgáltatásaival - elsődlegesen a hétvégekre és a szünidőkre összpontosítva - nyújtson kultúralt szórakozási alternatívát a diszkók, a vendéglátó-ipari egységek szolgáltatásaihoz képest.

A 90'-es években az oktatási intézmények, a gyermekkönyvtár, a művelődési központ egy-egy szakköre és néhány sport és művészeti jellegű szervezet foglalkozott az ifjúság szabadidejének lekötésével. Az elmúlt években megnőtt azon sportszervezetek száma, akiknek tagjai között jelentős

számban megnőtt a fiatalok aránya. Olyan szervezetek is megkezdték működésüket, akik kimondottan a fiatalokra építenek. A városban sorban alakultak a „felnőtt” civil szervezetek mellett a fiatalok érdeklődését felkeltő, a szabadidő hasznos eltöltésére alternatívát kínáló szervezetek. Mind a Művelődési Központ, mind a Bányász Klub is nyitott a fiatal korosztály felé, számos rendezvény, szakmai nap, koncert, tábor, program szól ennek a korosztálynak.

A jövőben még nagyobb hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az ifjúságot ösztönözzük a kulturális és egyéb más programokban való részvételére. A visszajelzések alapján a fiatalok 41 %-a átlagban 2 óra, 45 %-a több mint 3 óra szabadidővel rendelkezik, 75 %-uk legalább az egyik hétvégei napon tud szabadidőt biztosítani magának. A szabadidejükben a fiatalok azonban nem a mozgást és a kulturált közösségi programokon való részvételt választják, hanem a tv nézést (68,5 %) és a számítógépezést (49,8 %), és csak egyharmaduk választja a sportot, a kirándulást.

A meghirdetett programok azonban nem mindig jutnak el a fiatalokhoz. A válaszadók 29,3 %-a hiányolta a fiataloknak szóló kulturált szórakozási lehetőséget. Szükség lenne ifjúsági információs pont kialakítására, ahol a tanácsadó és információs szolgáltatás működik. Hasznos lenne a különböző intézmények és szervezetek programjainak ismertetése érdekében egy rendezvénynaptár elkészítése és terjesztése, továbbá a médialehetőségek jobb kihasználása, mivel a visszajelzések alapján sokan a helyi tv-ből, újságból, térségi rádióból jutnak információhoz.

Fontosnak tartjuk, hogy a kultúrában dolgozó szakemberek szorosan együttműködjenek abban, hogy minél több értékes programot nyújtsanak a koncepcióban érintett korosztályoknak.

5.8. Az ifjúság közösségi színtere

Az ifjúsági koncepció egyik fontos célja, hogy a városi közéletben a fiatalok képviselőinek megfelelő teret biztosítson, olyan partneri viszony alakuljon ki a fiatalok és a felnőttek társadalma között, amely a másik felet erőforrásként és nem problémaként kezeli.

A fiataloknak nem arra van szükségük, hogy mások képviseljék érdekeiket, vagy hogy mások oldják meg helyettük a problémáikat, hanem arra, hogy önszerveződési lehetőségek birtokába jussanak és megtanulják az érdekérvényesítés megfelelő formáit.

Az ifjúság egyik érdekképviseleti színtere a diákönkormányzati tevékenység, melynek jogosítványait a közoktatási törvény írja le. Ezek a szervezetek nem minden esetben rendelkeznek megfelelő információkkal, így a számukra biztosított jogosítványok, lehetőségek is kihasználatlanok maradnak. Javasoljuk a városi diákönkormányzat létrehozását. Ebbe a szervezetbe a diákképviselők, valamint a diákpolgármester választás útján kerülhet be. A választási program kapcsán a diákok alapos ismereteket kapnak a választási rendszerekről, a demokrácia intézményéről. A városi diákönkormányzat az érdekérvényesítés mellett számos programot is koordinálhatna.

A megkérdezett fiatalok 36 %-a a társadalom aktív, illetve 42 %-a részben aktív tagjának érzi magát. Amennyiben a tanulást, a munkavállalást értjük az aktivitáson az állítások megfelelően a valóságnak, ha a közösségi (közügy, szervezeti tagság, politikai érdeklődés) tevékenységeket vesszük alapul, a válaszadók 53 %-a egyetlen szervezetnek (sport, kulturális, politikai stb.) sem tagja. 59 %-ukat a közügyekből csak az érdekli, ami személyesen érinti, a politika iránt csak 12 %-uk érdeklődik.

5.9. A fiatalokat foglalkoztató problémák, a fiatalok jövőképe

A 30 év alatti korosztályt érintő változások folyamatosak, egy-egy életszakasz (tanulás, pályaválasztás, családalapítás) eseményei az egész életükre meghatározó lehet. Ezért nem mindegy, hogy miként biztosítottak a tanulás feltételei, a pályaválasztás lehetőségei, az első munkavállalás körülményei, az otthonteremtés, a gyermekvállalás lehetőségei és az a környezet (város), amelyben mindezt megvalósíthatják.

Kérdőívünkben arra is választ kerestünk, hogy ma a fiatalok Oroszlányon milyen problémákkal szembesülnek, mivel elégedettek és mi az amin véleményük szerint mindenképpen változtatni, javítani kell. A válaszok közül azokat emeltük ki, amelyeket a legtöbb fiatal megjelölt.

A napjainkra felgyorsult gazdasági változások valamint a társadalmi elvárások miatt számos problémával szembesülnek fiataljaink, melyek közül:

- » az elhelyezkedési problémákat, a munkanélküliség fenyegető érzését,
- » a saját lakás vásárlásának nehézségeit, akadályait,
- » a szegénységet,
- » a növekvő társadalmi különbségeket,
- » a növekvő bűnözést,
- » a kábítószeres, az alkoholizmus terjedését,
- » a kevés diákmunka lehetőségét,
- » a közlekedési problémákat,
- » valamint a kultúrált szórakozási lehetőségek hiányát jelölték meg legtöbben.

Ebből következően az alábbi területeken szeretnének változásokat:

- » a munkalehetőségek biztosítása,
- » a közbiztonság erősítése,
- » a köztisztaság, a közutak állapotának a javítása,
- » a lakáshelyzet javítása,
- » a kultúrált szórakozási és sportlehetőségek biztosítása,
- » a közlekedés javítása,
- » az általános és középiskolai oktatás fejlesztése.

Az alábbi ellátásokkal, szolgáltatásokkal elégedettek fiataljaink:

- » a gyógyasztári, a fogászati, a védőnői, a háziorsvosi ellátással,
- » az óvodai neveléssel,
- » az általános iskolai, a középiskolai oktatással,
- » a változatos sportolási lehetőségekkel,
- » a postai szolgáltatással,
- » és a helyi közügyekről történő tájékoztatással.

A kérdőívben arra is választ kaptunk, melyek azok a személyes tervek, amelyeket az elkövetkező öt évben a fiatalok szeretnének megvalósítani.

Az általános iskolások körében a többség által megjelölt cél:

- ◆ sikeres felvétel a választott középiskolába,
- ◆ a középfokú nyelvvizsga megszerzése,
- ◆ jó tanulmányi eredmény,
- ◆ az iskola befejezése,
- ◆ a választott szakma elsajátítása,
- ◆ jó körülmények között élni,
- ◆ elköltözni Oroszlányból,
- ◆ hosszabb távon: érettségi megszerzése, diploma megszerzése, jó munkahely.

Az középiskolások körében a többség által megjelölt cél:

- ◆ érettségi megszerzése,
- ◆ szakma elsajátítása, jó munkahely vagy egyéni vállalkozás beindítása,
- ◆ diploma megszerzése,
- ◆ lakásvásárlás, rendes családi körülmények kialakítása,
- ◆ közép- és felsőfokú nyelvvizsga megszerzése,
- ◆ jogosítvány megszerzése, autóvásárlás,
- ◆ külföldi munkavállalás.

A fiatal felnőttek körében a többség által megjelölt cél:

- ◆ jó és biztos munkahely,
- ◆ saját lakás megszerzése, lakásfelújítása,
- ◆ családalapítás,
- ◆ diploma megszerzése,
- ◆ újabb szakma tanulása,
- ◆ karrierépítés,
- ◆ biztos anyagi háttér megteremtése,
- ◆ autóvásárlás,
- ◆ elköltözni, külföldön munkát vállalni.

6. Swot analízis

A helyzetelemzésben foglalt következtetéseket figyelembe véve néztük meg, hogy melyek azok az erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek, amit a stratégia kialakításánál figyelembe kell, hogy vegyünk.

Erősség	Gyengeség
» A közoktatási intézmények széles körű működtetését kötelező és önként vállalt feladatként önkormányzatunk biztosítja.» A szociális hálózat kiépítettsége valamennyi korcsoportnak biztosítja a szociális ellátottságot.» Egyre többen kéri a gyermekükkel kapcsolatos problémák megoldásához szakemberek közreműködését.» A település nagyságához képest magas a sport és a civil szervezetek száma.» Az intézmények, szervezetek szép eredményeket érnek el a tehetséggondozásban.» Növekszik a továbbtanulási, továbbképzési kedv a fiatalok körében.» Helyi rendeleti szinten önkormányzatunk számos területen biztosít támogatást (ösztöndíj, otthonteremtés, óvodáztatás, étkeztetés stb...).» A nehézségek ellenére a 18 év alatti korosztály többsége továbbra is bizakodó jövőjét illetően, pozitív szemléletmód jellemző rájuk.	» Folyamatosan csökken a fiatalok (ezen belül is legjobban a 0-18 éves korosztály) száma.» A továbbtanulás, az életpálya kezdetén az integráció, a támogatások ellenére továbbra is előnyösebb helyzetben vannak azok a fiatalok, akiknél a szülők magasabb iskolai végzettséggel, jobb anyagi helyzettel rendelkeznek.» A kompetenciaalapú oktatás bevezetése ellenére az eredményesség az újabb mérésekben nem mutatkozik meg.» Az oktatási és szociális rendszeren túlmutató ifjúságpolitikai feladatok törvényszintű szabályozása hiányos.» Városunkban magas a szociális támogatásra rászoruló fiatalok száma.» A fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosítása több területen nem valósult meg, illetve nem történt előrelépés (foglalkoztatottság, akadálymentesítés stb...).» Az ifjúsági feladatok ellátása alulfinanszírozott, a központi támogatások részben megszűntek, sok esetben késnek.» A munkaerő-piacon a kereslet és a kínálat nem egyezik meg.» Az önkormányzat és a civil szféra közötti feladat-ellátási megállapodás hiánya.» Az ifjúságot „kiszolgáló” intézményesült szolgáltatási rendszer városunkban hiányzik (ifjúsági referens, információs és tanácsadó iroda stb...).» Az ifjúság közéleti szerepvállalása, aktivitása gyenge.
Lehetőség	Veszélyek
» Pályázatokkal az oktatási, egészségügyi, szociális és közművelődési infrastruktúra	» A válságot leginkább a szegény családok érzik meg, várhatóan nőni fog a hátrányos helyzetű

további fejlesztése. » Az info-kommunikációs eszközök széleskörű használatával hatékonyabbá válhat az információáramlás, a tudás hozzáféréseinek lehetősége. » A továbbképzések segítséget adhatnak az ifjúság problémakezelésekre. » A szakképzés átszervezése (helyi piaci igények, hiányszakmák) az elhelyezkedés esélyeit növelheti. » A felsőoktatásban résztvevők többirányú támogatásával elérhető lenne a városban maradásuk. » A prevenció munkáinak kiszélesítése, erősítése, melyhez városunkban adott az intézményi és szakmai háttér. » A jelenleg működő program folytatásával a csellengő fiatalok hasznos időtöltésének megszervezése. » A sportolási lehetőségek kiszélesítésével, több sportág megjelenítésével még több fiatal esetében lehetne a mozgásszegény, az egészségtelen életmódot megszüntetni. » A közösségi színtér kiszélesítése, a kulturált szabadidő hasznos eltöltésének érdekében. » Városi Diákönkormányzat létrehozásával a fiatalok érdekképviseletének erősítése. » A kistérségi szerep növelése, az együttműködések erősítése. » A turisztikai lehetőségek fejlesztése kihatással lenne a fiatalok helyzetére (szabadidő, diákturizmus, nyelvi és szakképzési gyakorlatok).	gyermekszámok. » A későbbi önálló életkezdés és családalapítás magában hordozza a további népességcsökkenést és 1-2 évtized elteltével az eltartottsági ráta negatív alakulását. » A tankötelezettség kiterjesztésével arányosan nem javul a középiskolát sikeresen elvégzők száma, a lemorzsolódás 1-2 évet kitolódik, ugyanakkor a tanulni akarókat negatívan érintheti. » A szakiskolai képzés színvonala csökken, a kikerülő fiatalok egyre nagyobb hányada funkcionálisan analfabéta. » A tanulás, a szakmaszerzés egyre több fiatalnál nem motiváló tényező (a munkaerő-piac nagy számban alkalmaz betanított munkást, bérpolitika, otthoni minta hiánya). » A periférián élő fiatalok az iskolai rendszerből kikerülve még inkább a perifériára kerülnek. » Nő az ifjúság körében a deviáns magatartás szélsőségebb megnyilvánulása (ön és közveszélyesség). »

7. Ifjúságpolitikai célok, feladatok

Általános cél

A nemzeti stratégiában valamennyi ifjúsági korosztályra megfogalmazott átfogó cél az ifjúságban rejlő erőforrások kibontásának, a korosztályok társadalmi integrációjának, az esélyegyenlőségnek az elősegítése. Helyileg a legfontosabb cél, hogy az Oroszlányban élő különböző korú fiatalok kötődjenek városunkhoz, jól érezzék magukat, és tevékenységeikkel hozzájáruljanak a fejlődéséhez, tegyék ismertté nevét az országban és határainkon túl. Ehhez mindenképpen szükség van hatékony intézményhálózatra, a fiatalok munkaerő-piaci aktivitásának növelésére, a korosztály társadalmi stabilitásának erősítésére, az ifjúság közösségi részvételének, aktivitásának ösztönzésére.

A stratégiai cél megvalósítása érdekében meghatározzuk a konkrét célkitűzéseket, valamint az ennek eléréséhez szükséges feladatokat.

7. 1. Egészségügy:

Az egészségfejlesztésre vonatkozó konkrét javaslatokat az „Oroszlány és Térsége Egészségfejlesztési Terve” és Oroszlány Város Egészségügyi Programja” tartalmazza. Jelen koncepciónkban azokat a

célok, feladatokat jelenítettük meg, amelyek az ifjúságra vonatkozóan más területekkel is kapcsolatban állnak.

Célok:

- az egészségügyi követelmények biztosítása az egészségügyi intézményrendszeren kívül is,
- a testi, szellemi egészség a legfőbb érték, ezért tudatosítani kell a fiatalokban a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés és az egészségfejlesztés fontosságát,
- az iskolaorvosi, az iskolafogászat és a mentálhigiénés hálózat megelőző szerepének fejlesztése,
- a gyermek- és ifjúsági korosztály bevonása, motiválása a korosztály egészségét szolgáló célkitűzések megvalósításában,
- korcsoporttól függetlenül az egészséges életmód népszerűsítése, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése,
- kiemelt figyelmet érdemel az egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentése, a szociálisan, vagy egészségileg hátrányos helyzetben lévő csoportok egészségvédelme, életvezetési tanácsadása,
- az egészséges élet alapja a tiszta környezet, ezért fontos a környezeti nevelés széleskörű elterjesztése, a felelősségtudat erősítése valamint a tiszta, vonzó településkép megteremtése,
- meg kell nyerni a médiát az egészséget támogató alternatívák terjesztésére,
- széleskörű lehetőséget kell biztosítani a sportolásra, mozgásra nemcsak az oktatási intézmények keretein belül, hanem a sportegyesületek és a civil szervezetek hathatós együttműködésével. Ez nemcsak az egészségmegőrzés szempontjából kiemelten fontos, hanem megelőző szerepe van a deviáns magatartás és a csellengés kialakulásával szemben,
- az iskolából már kimaradt fiatalok elérése, ösztönzése arra, hogy vegyenek részt rendszeres orvosi vizsgálatokon, szűréseken,

Feladatok:

- támogatni kell az egészséges életmód szemléletének meghonosítását, a városban működő kábítószer, alkohol és dohányzás elleni programokat, kezdeményezéseket,
- az egészségnevelés érdekében a nevelési-oktatási intézményekben az egészségügyi felvilágosításnak, az önismereti, kommunikációs és személyiségfejlesztő képességek kibontakozását célzó programoknak nagyobb hangsúlyt kell kapniuk,
- hatékony információáramlást kell biztosítani ahhoz, hogy a fiatalok jól értesültek legyenek a sportolási lehetőségekkel kapcsolatban, programok, rendezvények, helyi bajnokságok szervezésével kell aktívabbá tenni a fiatalokat,
- minél fiatalabb korban el kell kezdeni az orvosi, fogorvosi szűréseket, tanácsadásokat,
- meg kell keresni azokat a pályázati és egyéb finanszírozási lehetőségeket, amelyekkel a törvényben előírt feltételeken túl további lehetőségeket biztosítanak a gyermek és ifjúság egészségügyi prevenció munkájához,
- egészséges óvodai, iskolai étkeztetés (konyhai, büfé) biztosítása, folyamatos ellenőrzése, a gyermekétkeztetésben részt vevők számának növelése,
- bővíteni kell a városban az ifjúsági korosztály élethelyzetével összefüggő jogi, pszichológiai, mentálhigiénés, életvezetési, továbbtanulási, valamint munkapiaci tanácsadó tevékenységet,
- minél több pedagógus vegyen részt mentálhigiénés képzésben,
- az intézményekben az akadálymentesítési projektek folytatása,
- az egészségmegőrzés érdekében még szorosabb együttműködésre, a kommunikáció fejlesztésére van szükség az oktatási-nevelési, az egészségügyi és szociális intézmények, valamint a sport és civil szervezetek között.

7.2 Oktatás, képzés

Az ifjúsági koncepciónak nem tárgya az iskolarendszerű oktatásra, szakképzésre vonatkozó feladatok meghatározása, ezt „Oroszlány Város közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és -fejlesztési terve” tartalmazza. Ugyanakkor egyre nagyobb szerepet tölt be az iskolarendszeren kívüli tanulás, mely nélkül napjainkban egyre nehezebb lépést tartani a társadalmi és gazdasági szféra követelményeivel.

Célok

- a fiatalok helyben tartásához elengedhetetlen a magas színvonalú oktatás és képzés biztosítása, mind az iskolákban, mind az iskolarendszeren kívüli képzésekben,
- az élethosszig tartó tanulás ösztönzése,
- továbbra is fontos, hogy a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézségekkel küszködő fiatalok esélyegyenlőtlensége csökkenjen,
- az esélyegyenlőség biztosítása a felzárkóztatás valamint a tehetséggondozás területein,
- törekedni kell arra, hogy az oktatási rendszert minél kevesebb fiatal hagyja el képzettség nélkül,
- a hatékonyabb képzés érdekében segíteni kell a pályorientációt, és szakemberek bevonásával lehetőséget kell teremteni a fiatalok számára a minél szélesebb körű tájékozódáshoz, tanácsadások igénybevételéhez.
- nemcsak az ifjúság, hanem a velük foglalkozó pedagógusok, szakemberek folyamatos képzésére is szükség van.

Feladatok

- biztosítani kell a zökkenőmentes átmenetet a képzésből a munka világába,
- biztosítani kell a versenyképes tudást, fejleszteni az önálló élethez szükséges kompetenciákat,
- pályaválasztási fórumok szervezése,
- intézményeink személyi és tárgyi feltételei adottak ahhoz, hogy az iskolarendszeren belül és kívül biztosítsák a számítástechnikai ismeretek és a nyelv oktatását, hogy minél többen szerezzék meg azt a használható tudást, amely elősegíti a helyi és külföldi munkavállalást,
- a további intézkedések érdekében szükséges, hogy a diákok és a szülők körében végzett intézményi elégedettségi helyzetelemzést (IMIP) kiterjesszék a tanórán kívüli tevékenységekre is,
- támogatni kell a nemzetközi ifjúsági és szakmai együttműködési formákat, az ifjúsági csereüdüléseket, táboroztatásokat, a testvérvárosi kapcsolatokat, és ezek hálózati szintű együttműködését,
- támogatni kell továbbra is a fiatalok továbbtanulását segítő ösztöndíj rendszert.

7.3 Ifjúságvédelem, prevenció

A szociális területen nyújtott szolgáltatások, támogatások rendszerét, a kitűzött célokat és feladatokat részletesen a Szolgáltatástervezési Koncepció tartalmazza. Az ifjúságvédelem és a megelőzés azonban valamennyi intézmény és hatóság feladata, melybe a város civil szervezeteit is aktívan be kell vonni.

Célok

- fel kell készíteni a fiatalokat a problémákkal való szembenézésre is, tanulják meg pozitívan kezelni az esetleges kudarcélményeiket, ahelyett, hogy negatív pótcselekvésbe meneküljenek,
- a gyermekek elleni erőszak elkerülése, a gyermekek erőszakmentes életének biztosítása,
- a drog-, alkohol- és dohányzásmegelőző programok szervezésének segítése,
- a következő években is fokozott figyelmet kell szentelni a csellengő gyermekekre,
- tovább kell erősíteni a gyermek és ifjúságvédelem városi, kistérségi szintű koordinációját,
- minél több az ifjúsággal foglalkozó szakember vegyen részt továbbképzés keretében gyermek- és ifjúságvédelmi képzésben,
- a preventív jellegű szolgáltatások ösztönzése, támogatása különösen a civil szférában,
- mentálhigiénés szemlélet és készség alakítása, mentálhigiénés programok folytatása,
- kiemelt figyelem a szenvedélybetegségek megelőzésére minél korábbi életkorban,
- az iskolai erőszak jelenségének figyelemmel kísérése és megelőzése az iskolákban,
- az ifjúsági korosztályok társadalmi és egyéni felelősségének, tudatosságának fejlesztése,
- komplex ifjúsági bűnmegelőzési projektek indítása
- a hátrányos helyzetű családok, veszélyeztetett, magatartásproblémával küzdő gyermekek helyzetének javítása,
- a gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetővé, áldozattá válásának megelőzése, illetve a hátrányos helyzetű, leszakadó ifjúsági csoportok integrációjának erősítése
- a hátrányos megkülönböztetés valamennyi formájának (romák, fogyatékosok, szegények szegregációja) elutasítása.

Feladatok

- csökkenteni kell a kirekesztést, a marginalizálódás esélyeit,
- az iskolai erőszak megelőzésére és kezelésére irányuló programok szervezése,
- a gyermekek bűnmegelőzése érdekében a veszélyeztetettek kiszűrése, a prevenció területén dolgozó szakemberek kutassák fel azokat a fiatalokat, akik az intézményi szolgáltatásokat nem ismerik és nem veszik igénybe,
- el kell érni, hogy minél kevesebb fiatal váljon valamelyik szer fogyasztójává,
- azoknak, akik szórakozásból, kortárs csoport hatására próbálják ki a drogokat, más, tartalmasabb szórakozási alternatívákat kell felkínálni,
- a gyermekvédelmi jelző- és szolgáltatórendszer erősítése érdekében továbbra is szükséges a rendszer szereplői közötti folyamatos koordináció, konzultáció,
- a városi szintű preventív jellegű programok szervezése (pályázati lehetőségek kihasználásával), nyáron - ifjúsági és civil szervezetek bevonásával - szabadidős programok biztosítása, - az életvezetési, családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadások támogatása, a témakörhöz kapcsolódó kiadványok, szóróanyagok minél szélesebb körben való elterjesztése,
- a családon belüli erőszak kezeléséhez a továbbiakban is segítségnyújtás, annak a tudatosítása, hogy van kihez és hová fordulni,

7.4 Pályakezdés, otthonteremtés

Az önálló egzisztencia-teremtés legfontosabb elemei a munkapiacra való belépés és helytállás, az önálló otthon megteremtése és a családalapítás. Ennek elősegítése érdekében:

Célok:

- a fiatalok munkanélküliségének visszaszorítása, ennek eléréséhez a kor követelményeinek megfelelő színvonalú, a munkaerő piac igényeire reagáló szakképzési struktúra elősegítése,
- az oktatási intézményekben a pályaválasztási tanácsadó rendszer hatékonyabbá tétele,
- a pályakezdők elhelyezkedésének segítése,
- a munkaerő piacra való belépéshez szükséges kompetenciák elsajátításának elősegítése,
- a település- és gazdaságfejlesztés során a döntéshozók vegyék számításba a korszerű tudással, ismeretekkel rendelkező fiatalokat,
- az oktatási rendszerből lemorzsolódó fiatalok képzési rendszerbe való visszasegítésének, a hátrányos helyzetű fiatalok képzési rendszerbe való integrálásának támogatása,
- a fiatalok gyermekvállalásához, otthonteremtéséhez szükséges társadalmi gazdasági és mentális feltételek erősítése.

Feladatok:

- figyelni kell a munkaerőpiac jelzéseire,
- a pályaválasztási tanácsadás hatékonyabbá tétele, elő kell segíteni, hogy a városban élő, tanuló fiatalok hozzájuthassanak a pályaválasztáshoz, a munkavállaláshoz szükséges teljes körű tájékoztatáshoz, információhoz, a médián, fórumokon, képzéseken, találkozásokon keresztül,
- különböző foglalkoztatáspolitikai eszközökkel törekedni kell a fiatalok minél hatékonyabb munkába állítására,
- a fiatalok hajlandóságot mutatnak nyári- illetve idegnyomunka vállalására, meg kell keresni a diákmunka területeit, lehetőségeit (szakiskolások, nyelvet beszélők stb.),
- a továbbtanulás és munkavállalás szempontjából kiemelt területek az idegen nyelv és számítástechnikai ismeretek oktatása, ezeket fokozottan támogatni kell az iskolán kívüli képzéseken is,
- azoknak a fiataloknak, akiknek a lakáshoz jutásánál a megfelelő szülői, munkahelyi támogatás nincs jelen, segítséget kell nyújtani lakáshelyzetük megoldásához,
- a gyermekvállalás és a munkába állás érdekében meg kell keresni azokat a lehetőségeket, amellyel a kisgyermek még szélesebb körű napközbeni ellátása biztosított (bölcsődei férőhelyek számának növelése, alternatív napközbeni szolgáltatások).

7.5 Szabadidő eltöltése

Kulturális koncepciónkban részletesen megfogalmaztuk, melyek azok a feladatok, amelyeket városunk önkormányzata e területen felvállalt. Ez az a közösségi terület, amely programjaival minden fiatalnak nyújthat kikapcsolódás, hasznos időtöltést. A szabadidős programok megszervezésében intézményeinken kívül számítunk a művelődésorientált civil szervezetekre, a sportszervezetekre és mint jelentős városi kultúráközvetítőre az egyházra is.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten minden évben támogatja a városban működő civil szervezetek programjait.

Célok:

- az aktív és hasznos ifjúsági élethez megfelelő közösségi tereket kell biztosítani,
- a szabadidő-szervezésben támogatni kell minden olyan programot, amely a fiatalok esélyegyenlőségét, fejlődését, életminőségük javítását szolgálják,
- az intézmények akadálymentesítésének folytatása,
- kiemelt szerepet kell kapniuk a hagyományörzésre, kultúráközvetítésre irányuló rendezvényeknek, programoknak,
- a nemzetközi ifjúsági és szakmai együttműködési formák, a testvérvárosi kapcsolatokat, és ezek hálózati szintű együttműködésének elősegítése,
- támogatni kell az olyan programokat, amelyek az iskolarendszerekből, a munka világából kikerült fiatalok visszavezetését segítik, kallódásukat megakadályozzák,
- az ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltatás létrehozása,
- a fiatal tehetségek felkutatása,
- komplex, családokat erősítő programok ösztönzése,
- Ifjúsági Klub létrehozása, ahol kulturált formában, füst és alkoholmentesen tudnának szórakozni a fiatalok.

Feladatok:

- fejleszteni kell a jelenlegi közművelődési intézmények és más szervezetek által fenntartott közösségi tereket,
- biztosítani kell a megfelelő információáramlást e korosztály felé, megkeresve azokat a csatornákat, amelyekkel leginkább elérhetőek,
- ösztönözni kell a fiatalokat, hogy a média segítségével kifejezhessék magukat, írjanak, készítsenek saját újságot, műsorokat,
- népszerűsíteni kell az ifjúságnak szóló programokat, rendezvényeket,
- létre kell hozni egy olyan adatbázist, ahol a városban futó ifjúsági projektek, valamint az ifjúsággal foglalkozó szervezetek bemutatásra kerülnek,
- általános információs kiadványokat kell szerkeszteni,
- a játszóterek állapotának megőrzése, fejlesztése, a rongálás megakadályozása,
- minél több tehetséges fiatal kapjon lehetőséget bemutatkozásra, alkotóműhelyek biztosítása
- a civil közösségekben rejlő személyiség- és képességfejlesztő lehetőségek kihasználása, az egyház fiataloknak szóló programjainak támogatása,
- a fiatalok megváltozott igényeinek folyamatos figyelemmel kísérése, illetve a szolgáltatásoknak, a megváltozott igényekhez történő igazítása.

7.6 Közösségi szintér, érdekvédelem érvényesítése

Célok:

- a fiatalok tanulják meg az érdekegyeztetés, érdekérvényesítés megfelelő formáit és sikeres eljárás módjait, fejlesszék állampolgári képességeiket,
- a társadalmi aktivitásra való nevelés,

- a hátrányos helyzetű, a kisebbséghez tartozó fiatalok fokozottabb részvételi lehetőségeinek a biztosítása,
- a helyi ifjúsági érdek-képviselői rendszer kialakítása.

Feladatok:

- támogatni kell az ifjúságot magába foglaló szervezetek létrejöttét, működését,
- az intézményi diákönkormányzatok alakítsák meg a városi diákönkormányzatot,
- lehetőséget kell adni a fiataloknak a véleménynyilvánításra, ehhez biztosítani kell számukra a megfelelő kommunikációs csatornát (diákújság, fórum stb.),
- hangsúlyt kell fektetni a diákönkormányzatok helyi szintű képzésére (diák- és állampolgári jogok és kötelességek diákönkormányzati feladatok), valamint országos konferenciákon való részvételükre,
- ifjúsági fórumok szervezése a fiatalok és a velük foglalkozó intézmények, szervezetek közreműködésével a kölcsönös tájékoztatás és egyeztetés érdekében,
- városban egy ifjúsági információs pont létrehozása, az információk hatékony áramlásának érdekében.

Összegzés

Az ifjúsági koncepció több területet is átölel. A különböző területeken megfogalmazott célok és feladatok között több olyan van, amelyet más és más szakterület már részletesebben, és specializáltabban szabályozott. Nyilvánvaló azonban, hogy egyes problémák kezelése csak a különböző területek szakembereinek együttműködésével képzelhető el. Nemcsak a területek átfedése miatt fontos az ilyen fajta együtt gondolkodás, hanem a pénzügyi források szűkössége miatt is.

Felvetődik a kérdés, hogy a koncepcióban megfogalmazott célok és feladatok milyen hatékonysággal valósulhatnak meg. A realitások talaján maradván, meg kell fogalmaznunk azokat a prioritásokat, amelyek a jövő társadalmi szempontjából alapvető fontosságúak, s amelyek felvállalhatók és felvállalandók önkormányzatunk részéről az utánunk következő nemzedék érdekében.

Egyúttal meg kell találnunk azokat a partnereket, akik részesei lehetnek a közös munkának. Az önkormányzatnak szerepet kell vállalnia abban, hogy az ifjúságpolitika résztvevői között folyamatos és zavartalan párbeszéd alakulhasson ki. Pozitív előrelépés lehet az érintett szakmai kör koordinált összefogása, azonban szemléletváltás és a társadalom szélesebb rétegeinek részvétele kell ahhoz, hogy az ifjúsági munka a jövőben eredményesebb lehessen. Valamennyi területen felmerül a kommunikáció hatékonyabbá tételének szükségessége. A fiatalok, a helyi önkormányzat és intézményei, valamint a civil szervezetek közötti együttműködés erősítésére kell törekedni.

Az ifjúságpolitikai koncepció kizárólag csak akkor lehet sikeres és hatékony, ha tartalmazza az ifjúság elképzeléseit, elvárásait és az érintett korcsoportokat is bevonjuk a róluk szóló döntésekbe.

Az önkormányzat által felvállalt és megvalósított feladatok sokat segíthetnek a fiatalok életének formálásában, alakításában.

Mellékletek

1. sz. melléklet

Jogszabályi háttér

Jogszabályok

A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. tv.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv.

A Gyermek és Ifjúsági Alapról szóló 1995. évi LXIV. tv.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. tv.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény

A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény

A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. tv.

A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. törvény

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény

a sportról szóló 2004. évi I. törvény

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv.

20/1997.(II.13.) Korm. rendelet A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. végrehajtásáról

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

160/2003. (X. 7.) Korm. rendelet a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. törvény végrehajtásáról

152/2005. (VIII. 2.) Korm. rendelet az Útravaló Ösztöndíjprogramról

2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről

11/1994.(VI.8.) MKM r. A nevelési-oktatási intézmények működéséről

14/1994.(VI.24.) MKM r. A képzési kötelezettségekről és a pedagógiai szakszolgálatokról

26/1997.(IX.3.) NM rendelet az iskolai egészségügyi ellátásról

9/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény végrehajtásáról

16/2004. (V. 18.) OM-GyISM együttes rendelet az iskolai sporttevékenységről

46/2003. (IV. 16.) OGY határozat az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról

115/2003. (X. 28.) OGY határozat a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról

132/2003. (XII. 11.) OGY határozat a 2003-2008. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról

10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032

65/2007. (VI. 27.) OGY határozat a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról

78/2008. (VI. 13.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Programról

1103/2006. (X. 30.) Korm. határozat az Új Magyarország Fejlesztési Terv elfogadásáról

Helyi rendeletek:

6/2004. (III. 10.) Ör. rendelet a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

15/2004. (V. 12.) Ör. rendelet a sportról

8/2005. (III. 9.) Ör. rendelet a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról és működési feltételeiről

22/2007. (XI.14.) Ör. rendelet az önkormányzati tulajdonban lévő lakások bérletéről, lakbéréről és elidegenítéséről

25/2008. (XI.13.) Ör. rendelet a lakáshoz jutás helyi támogatásáról, valamint a letelepedési támogatásról

Helyi koncepciók, beszámolók, tájékoztatók:

Oroszlány és térsége egészségfejlesztési terve

Oroszlány város közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és -fejlesztési terve

Oroszlány város sportkonceptiója

Oroszlány város közművelődési koncepciója

Oroszlány város egészségügyi programja

Oroszlány város közoktatási esélyegyenlőségi terve

Oroszlány város esélyegyenlőségi terve

Tájékoztató az ÁNTSZ közegészségügyi-járványügyi és egészségvédelmi munkájáról

Tájékoztató az oroszlányi oktatási intézményekben végzett iskola egészségügyi tevékenységről

Tájékoztató az önkormányzat 2008. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

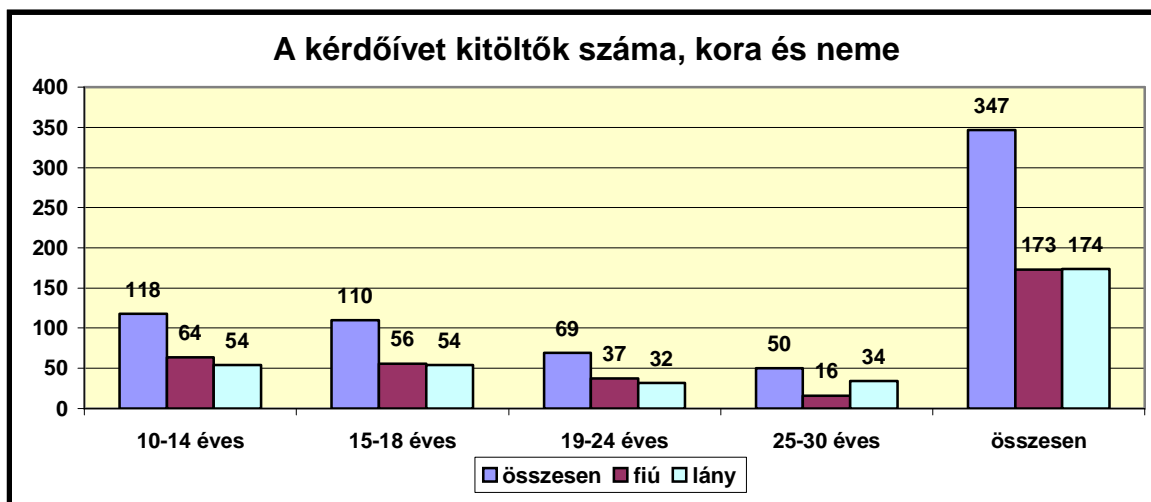
Beszámoló Oroszlány város közbiztonsági helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésről

HELYZETKÉP

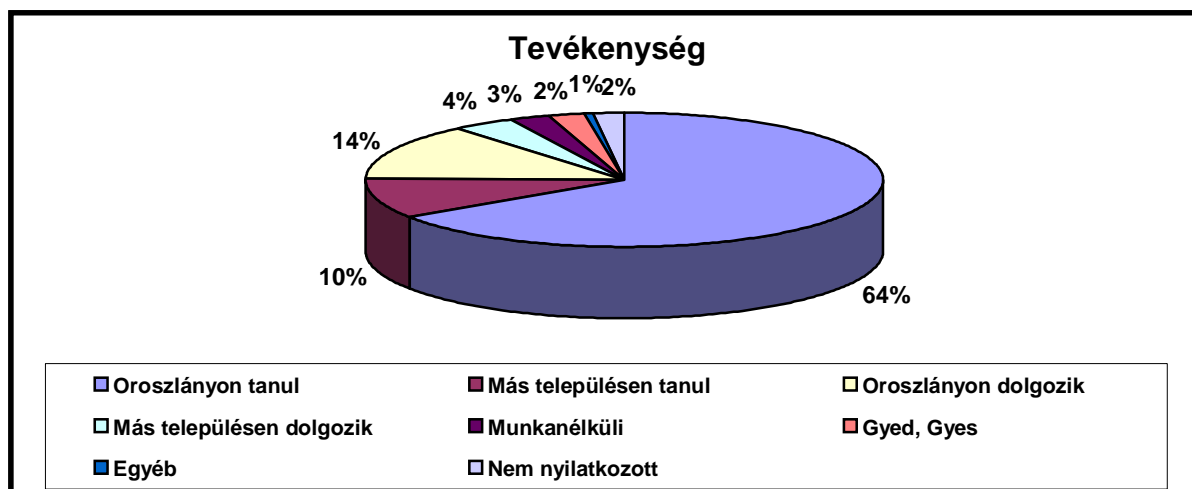
A kérdőívre adott válaszok statisztikai feldolgoása

I. Alapadatok

1. A kérdőívet kitöltők életkora, neme

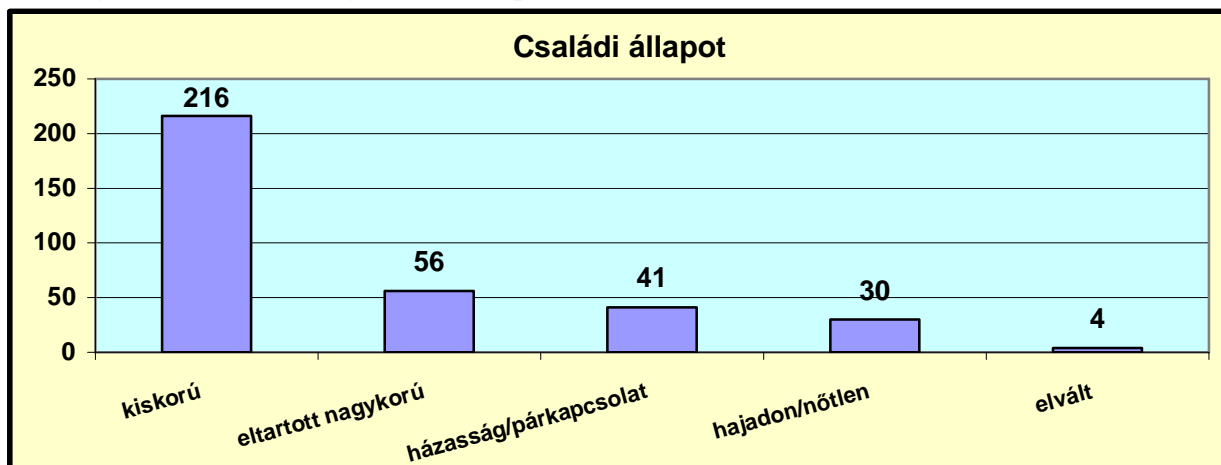
2. Az adatot szolgáltatók foglalkozása

3. Lakhely szerinti megoszlás

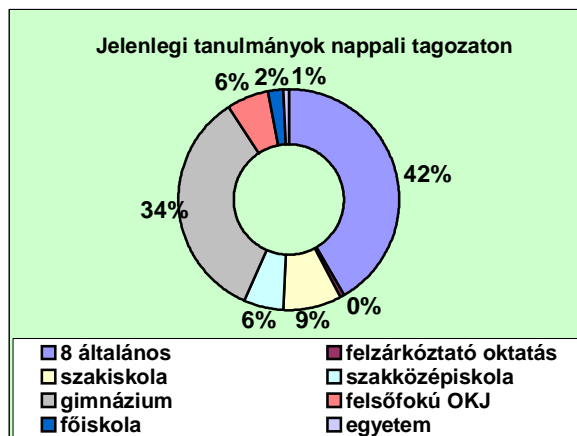

4. A megkérdezettek jelenlegi családi állapota

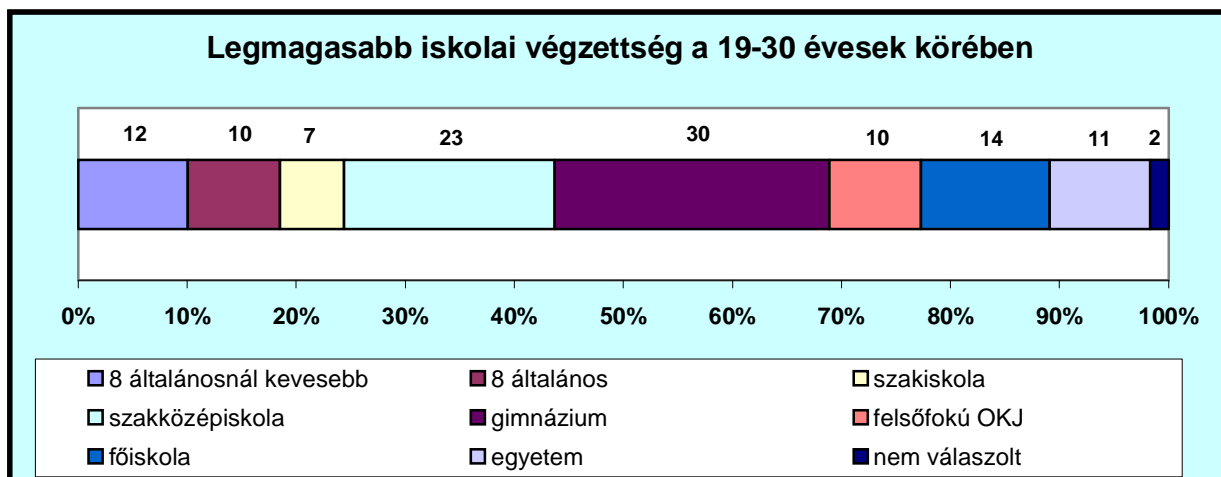

II. Oktatás, képzés

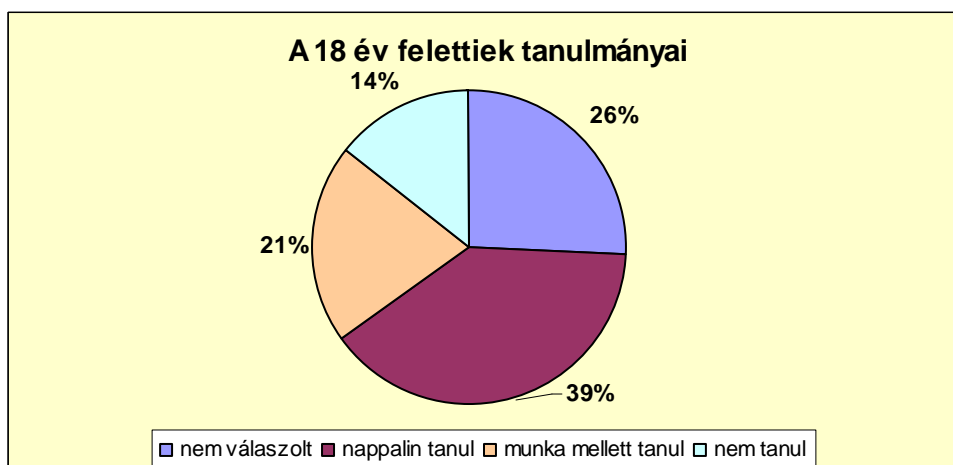
1. A fiatalok tanulmányai nappali tagozaton

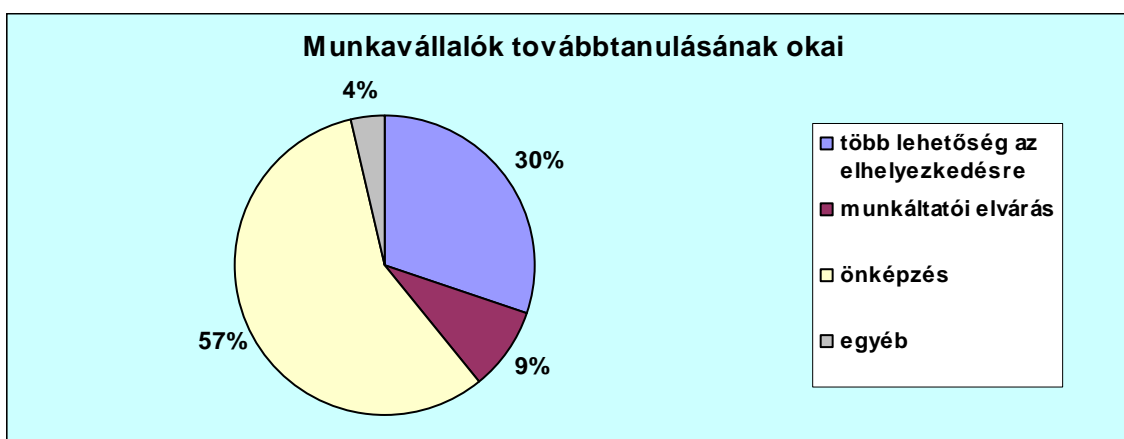
2. A megkérdezettek legmagasabb iskolai végzettsége

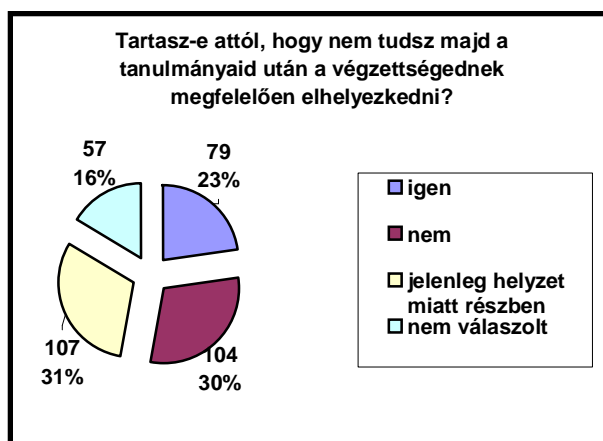
3. A 18 év feletti válaszadók tanulmányai

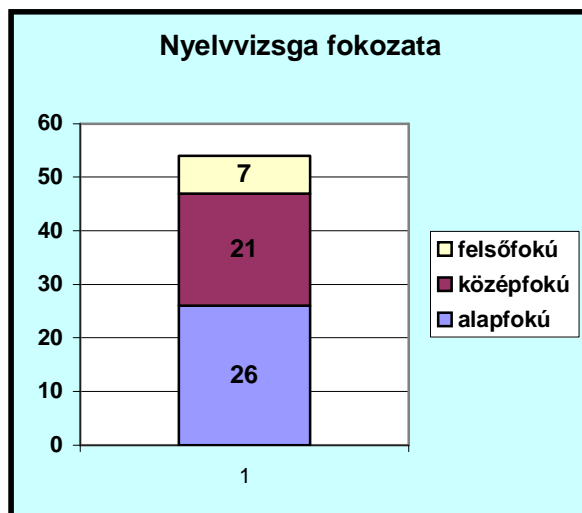
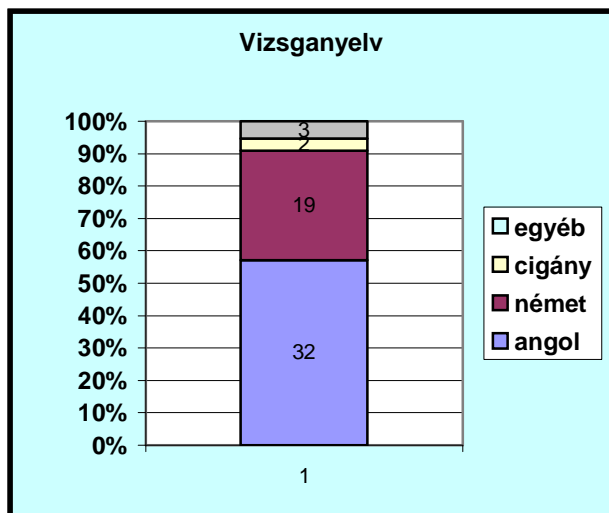
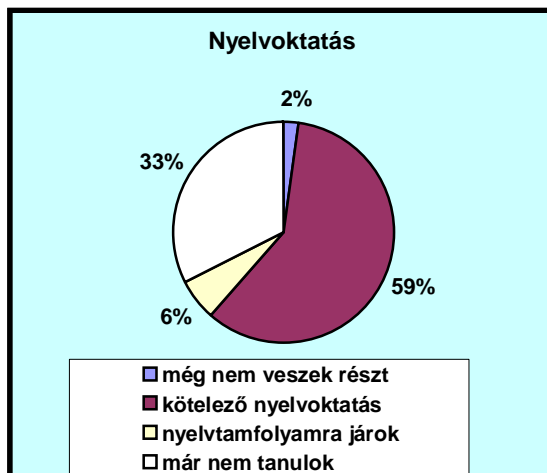
4. A munka mellett vállalt tanulás okai

5. A végzettség megítélése az elhelyezkedés tükrében

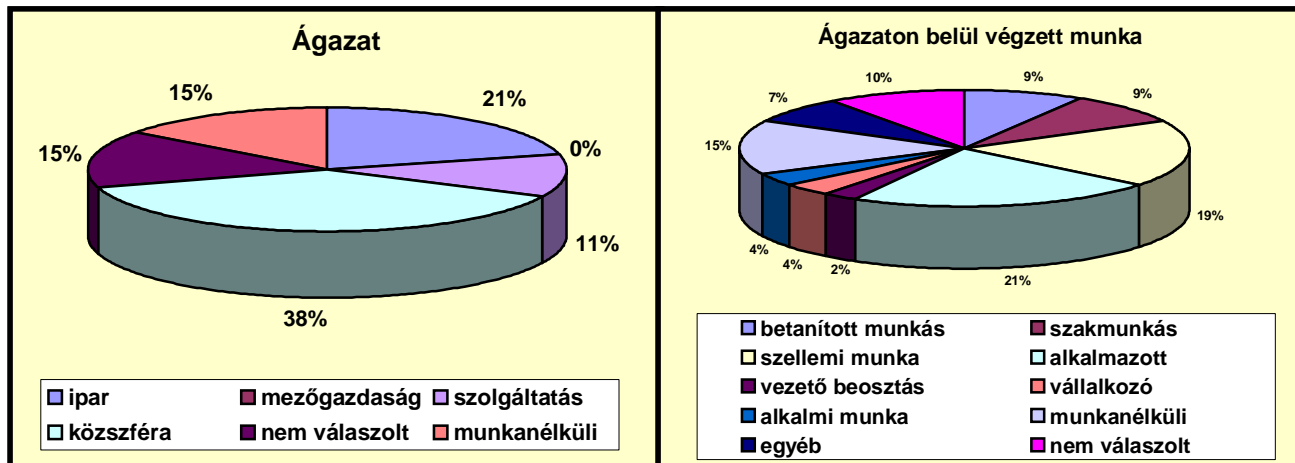

6. Nyelvoktatás, nyelvvizsga

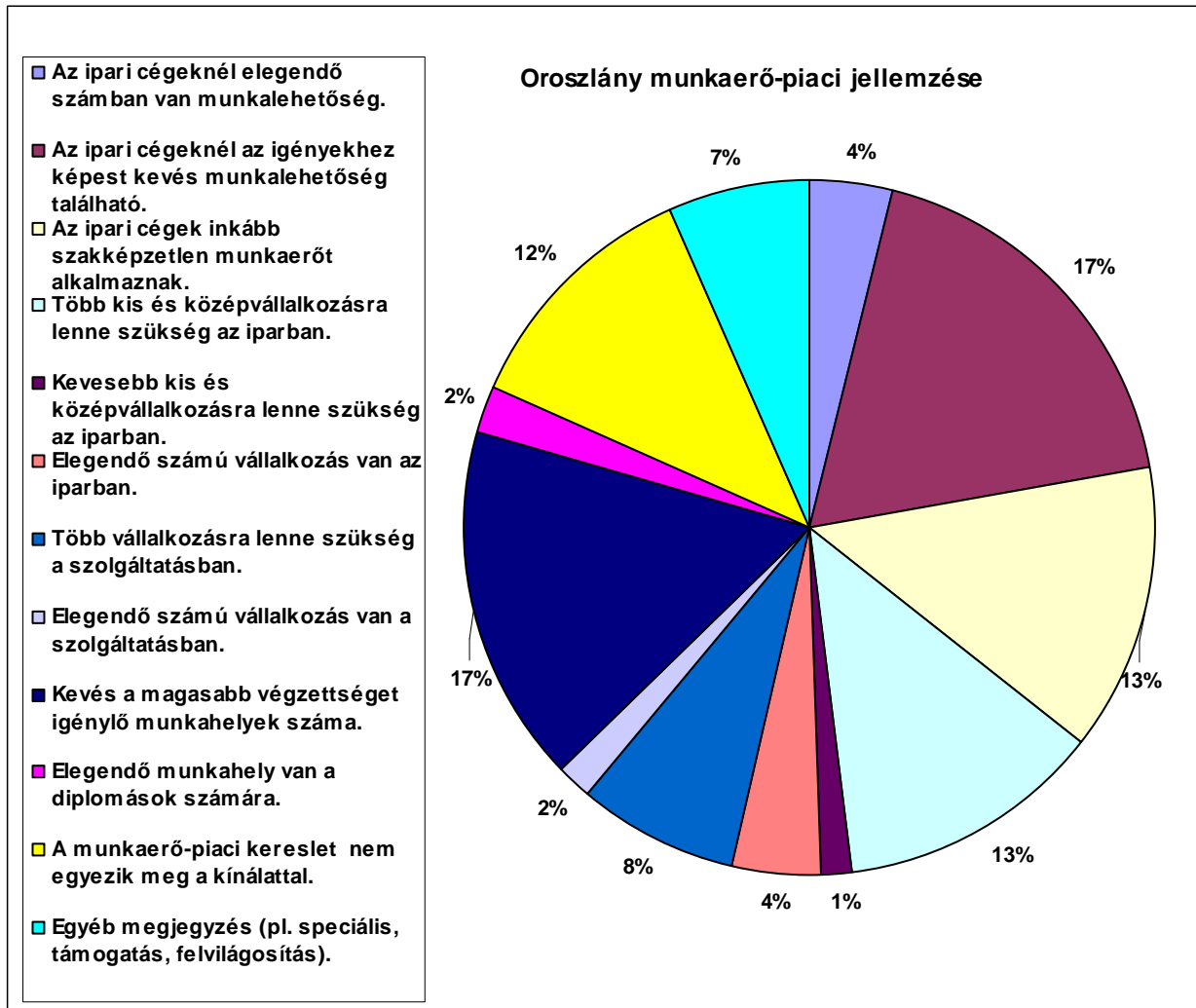

III. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci helyzet

1. Ágazati, foglalkozási szerkezet

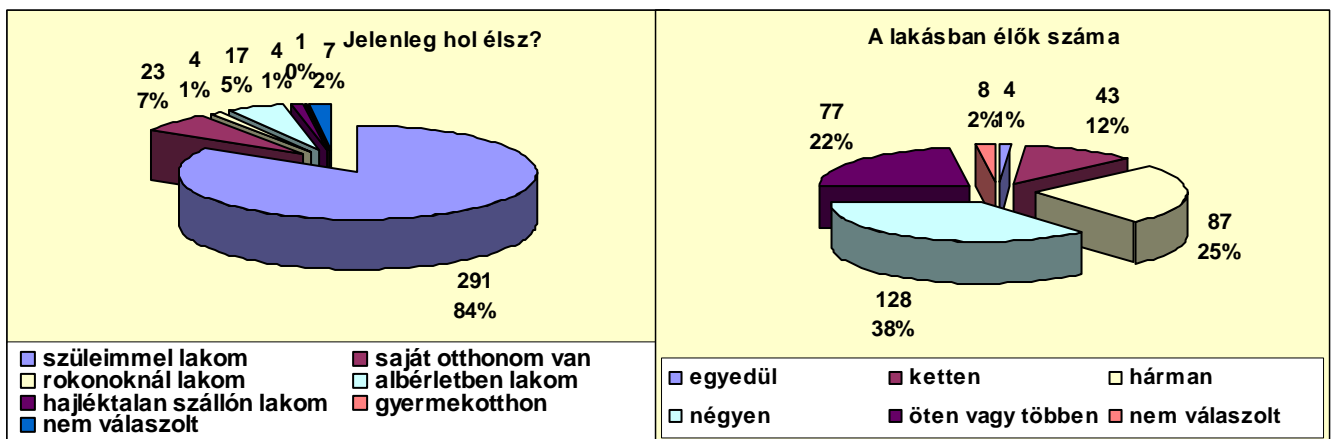

2. Oroszlány munkaerő-piaci helyzetének értékelése

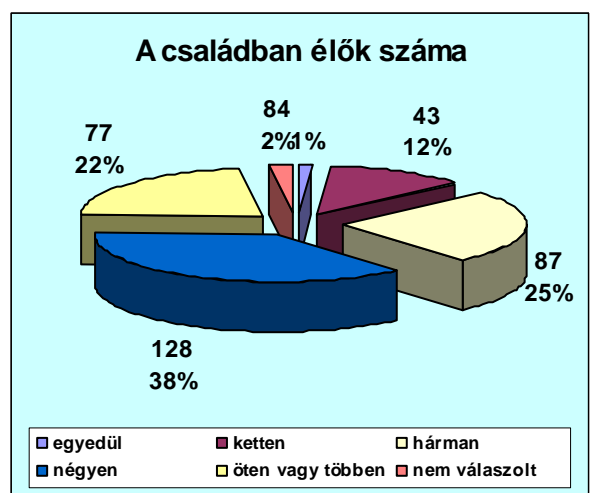
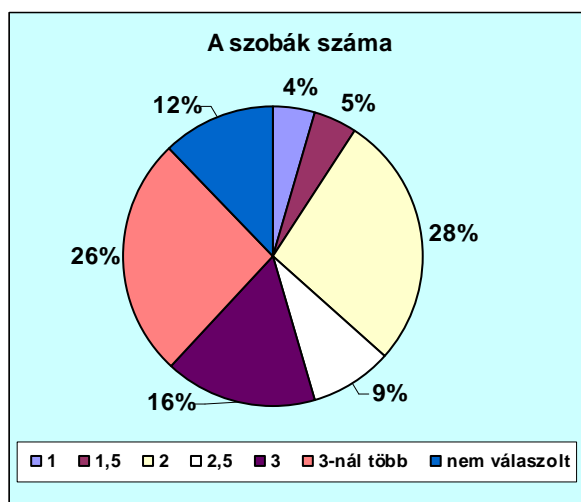
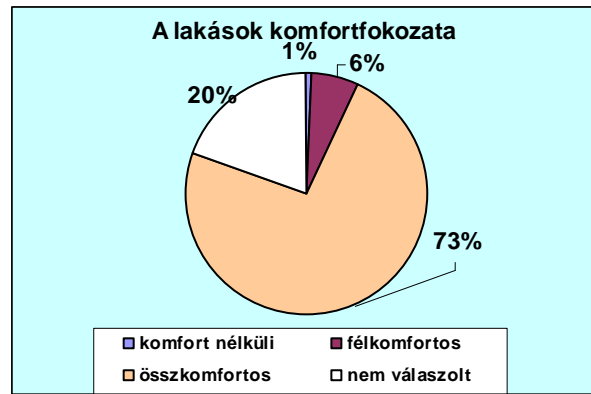
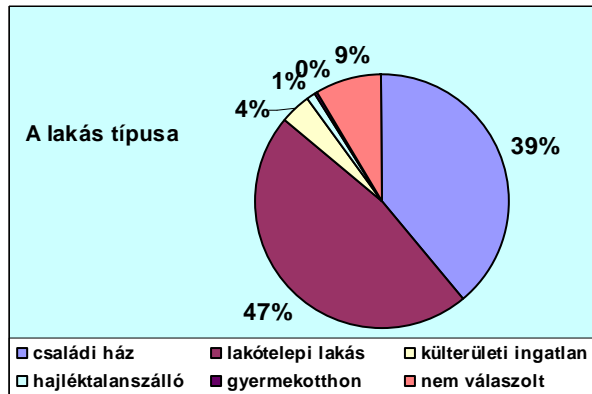

IV. Család, szociális helyzet

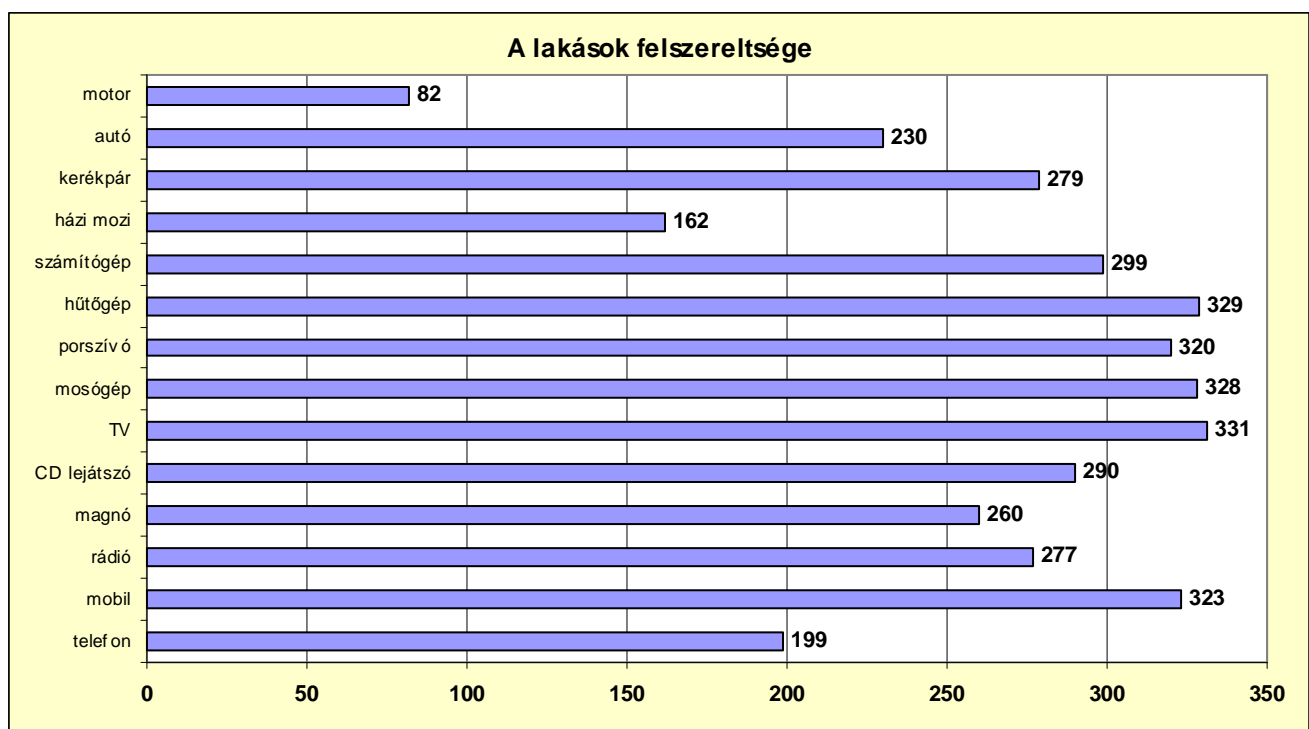
1. A válaszadók jelenleg hol élnek és a lakásban élők száma

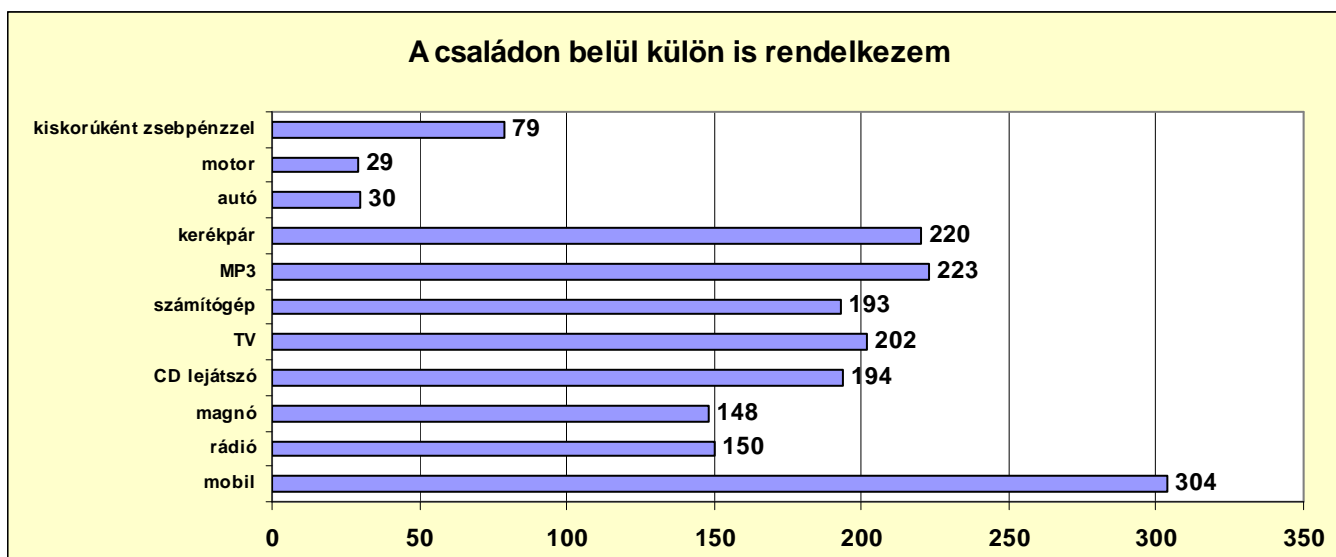
2. A lakás típusa és komfortfokozata, a családban élők száma

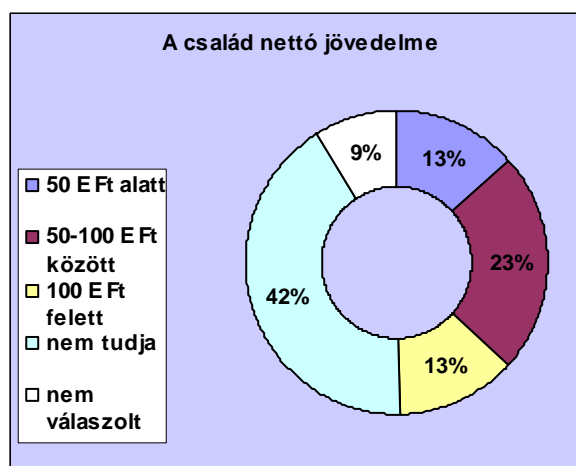
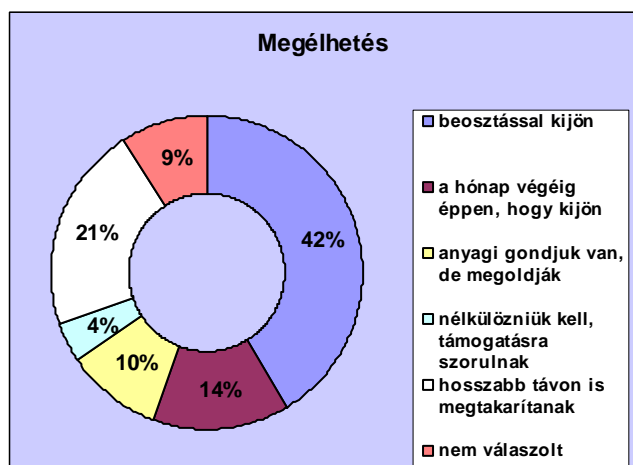
3. A családban megtalálható híradástechnikai és háztartási eszközök száma

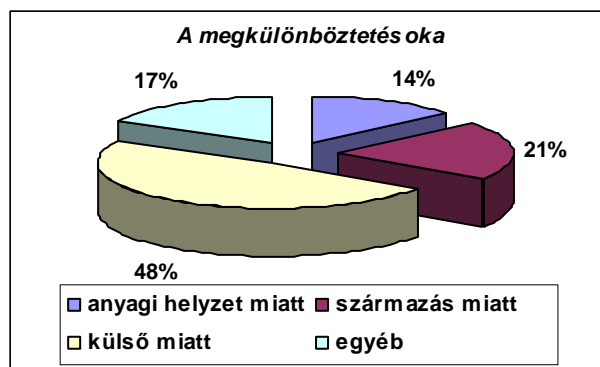
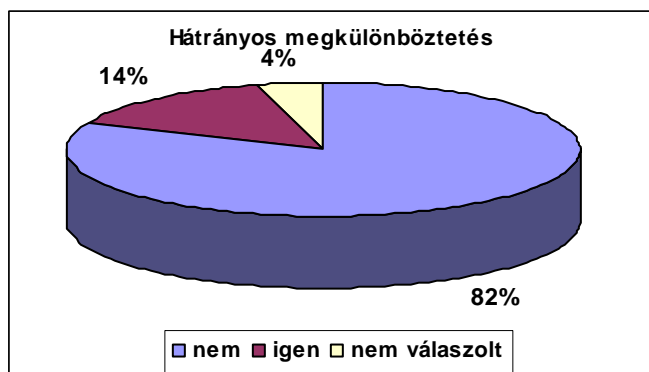
A családon belül külön is rendelkezem

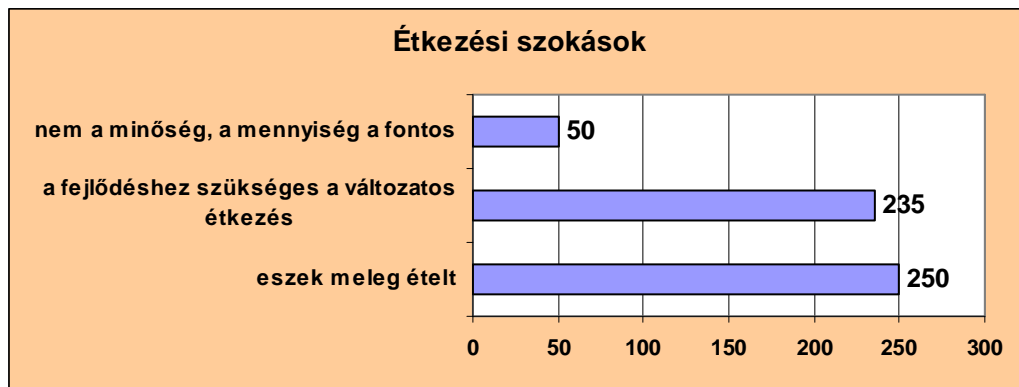
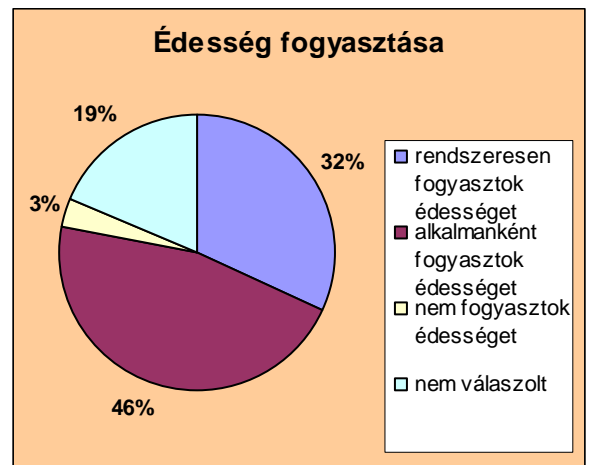
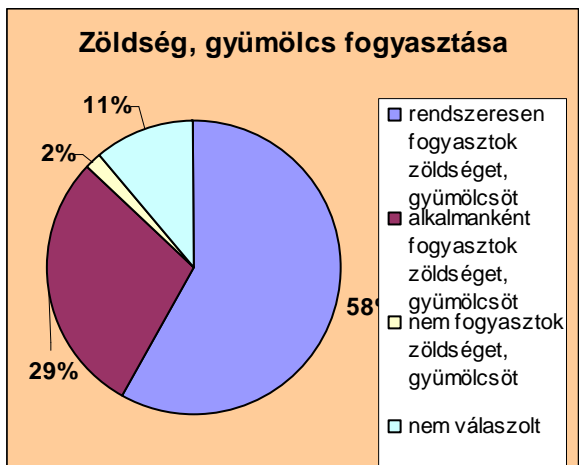
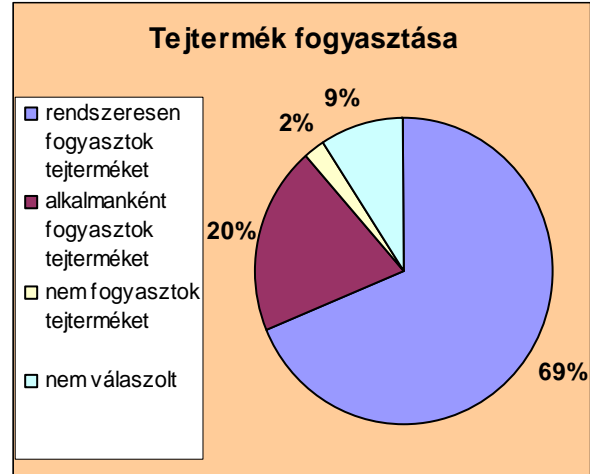
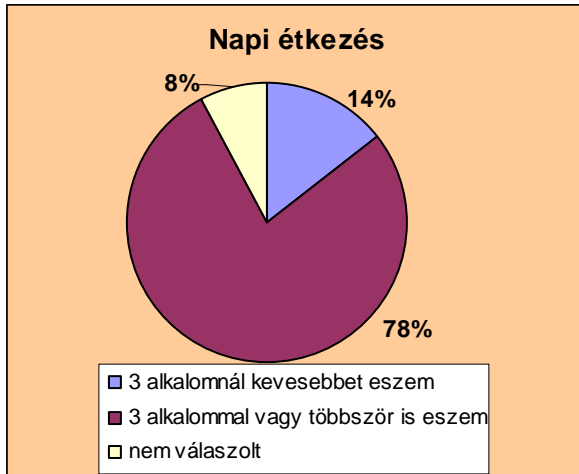
4. A család 1 főre jutó nettó jövedelme, megélhetése

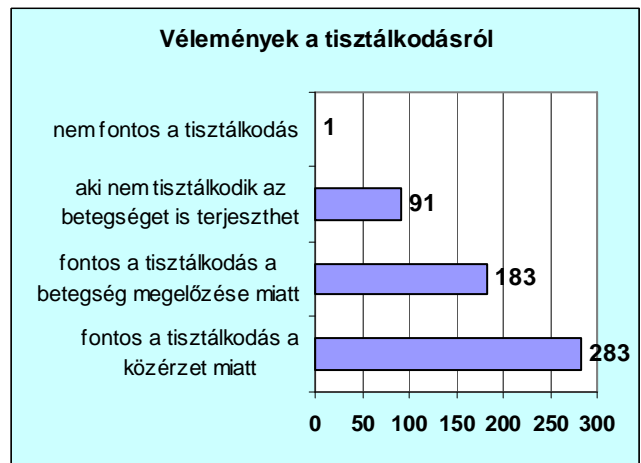
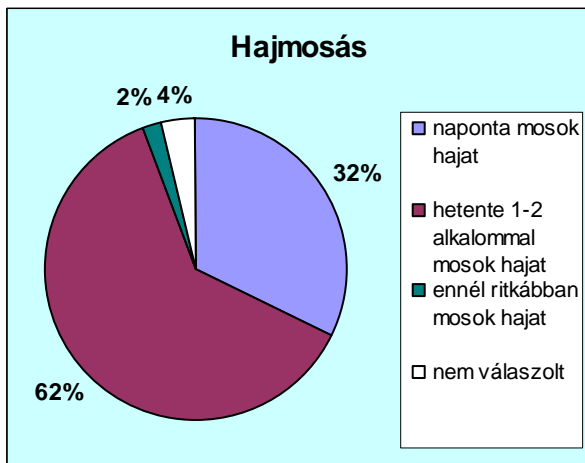
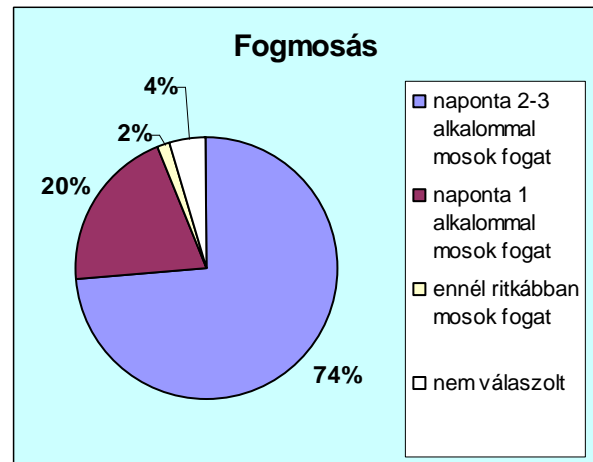
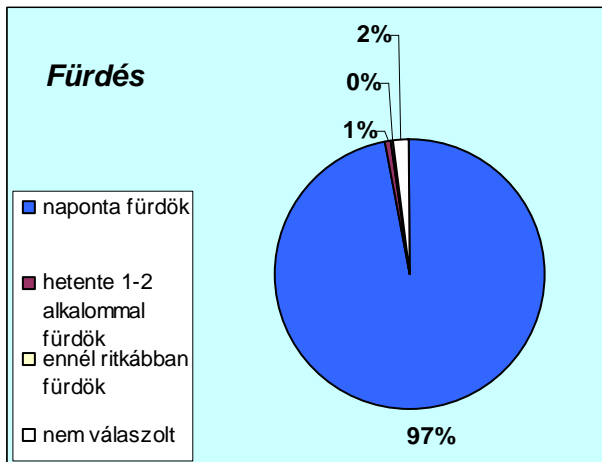
5. Hátrányos megkülönböztetés

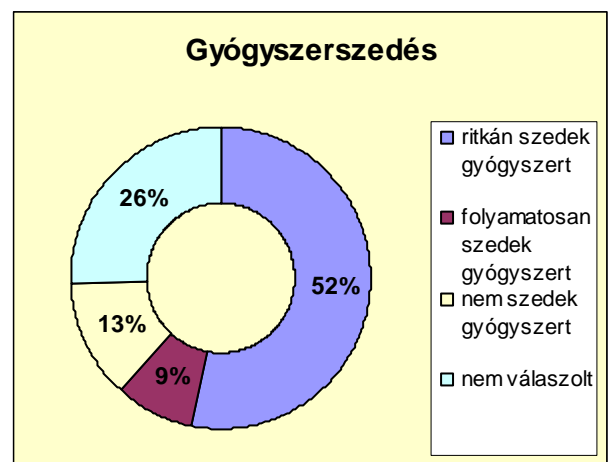
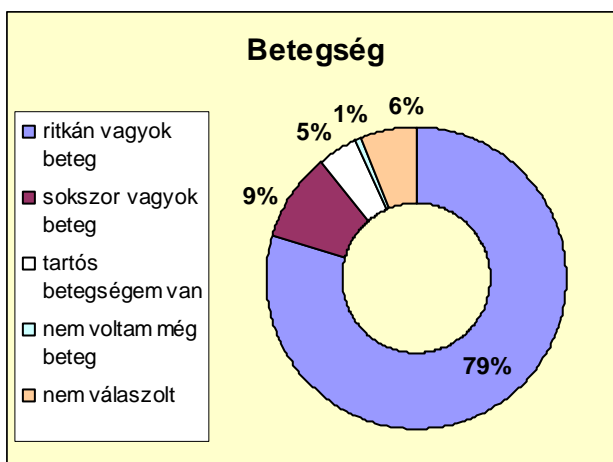
V. Egészség, életmód
1. Táplálkozási szokások

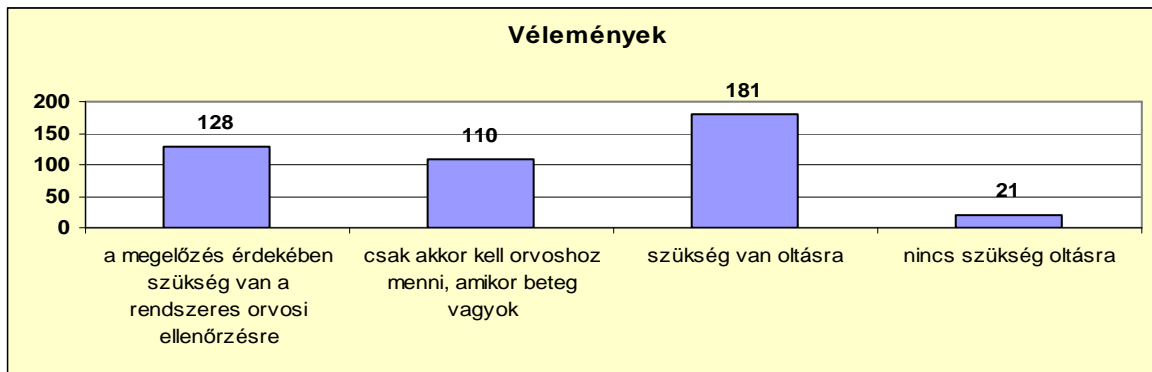

2. Tisztálkodási szokások

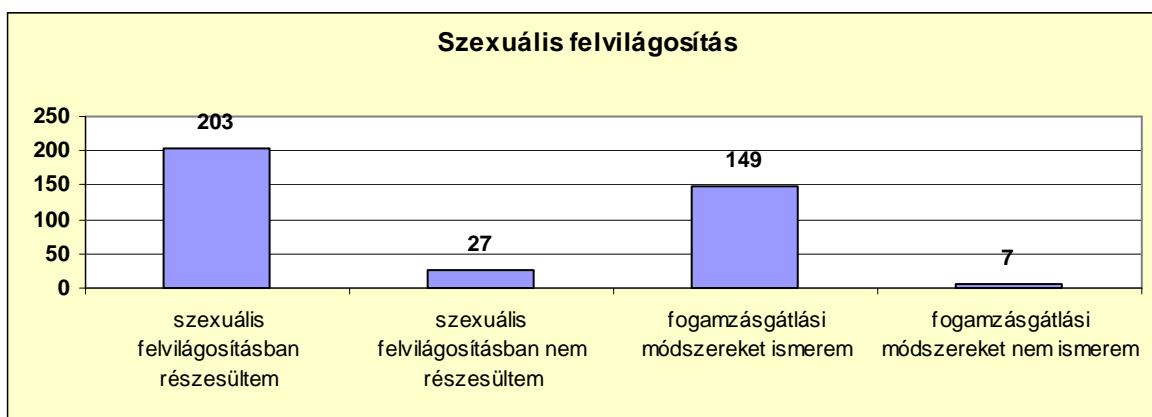

3. Egészségmegőrzés

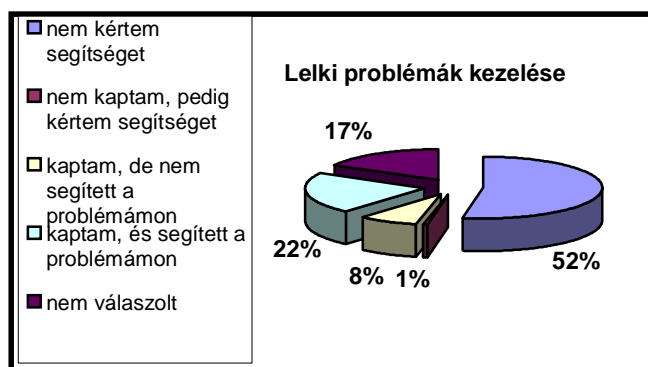
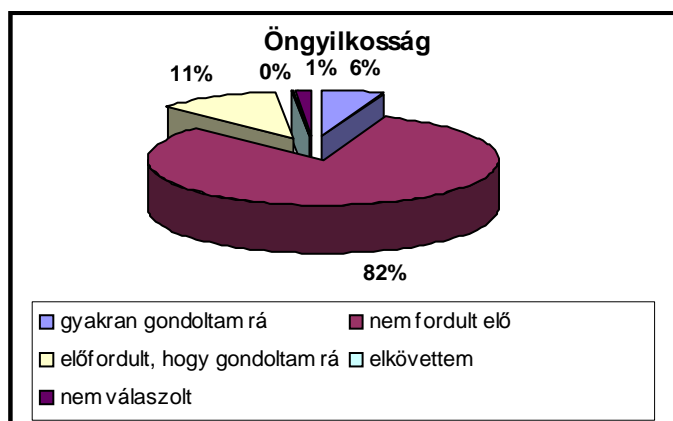
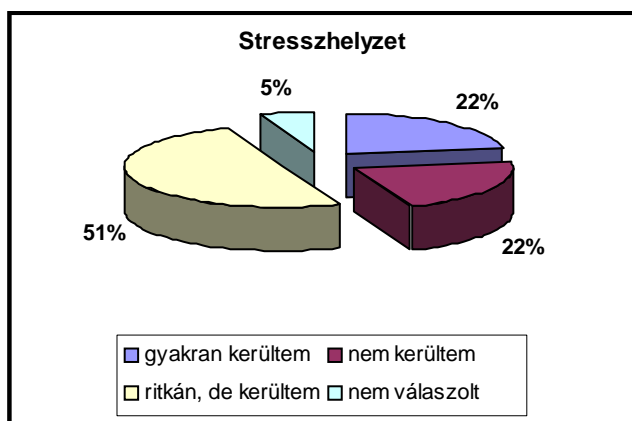

4. Szexuális felvilágítás

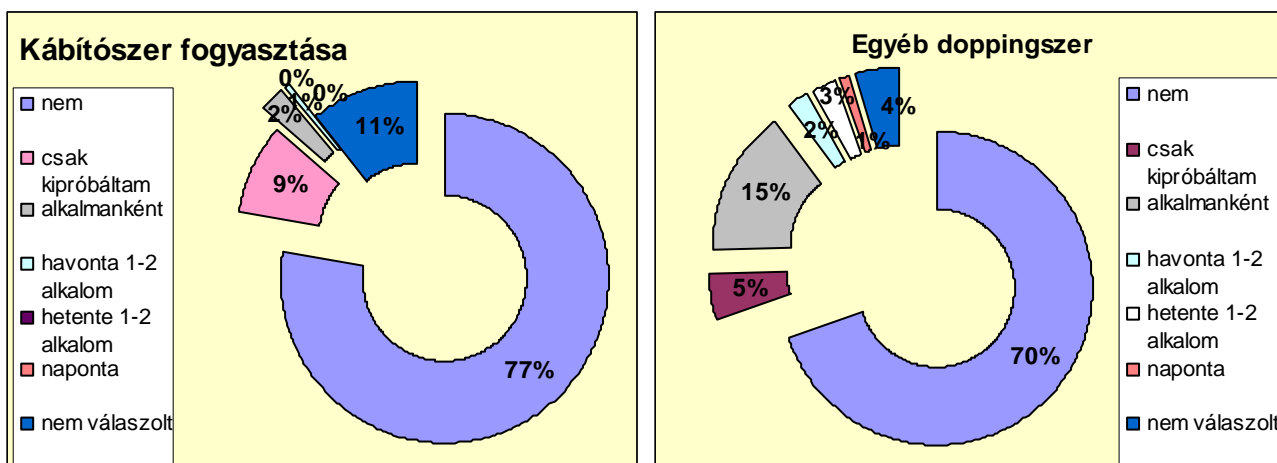
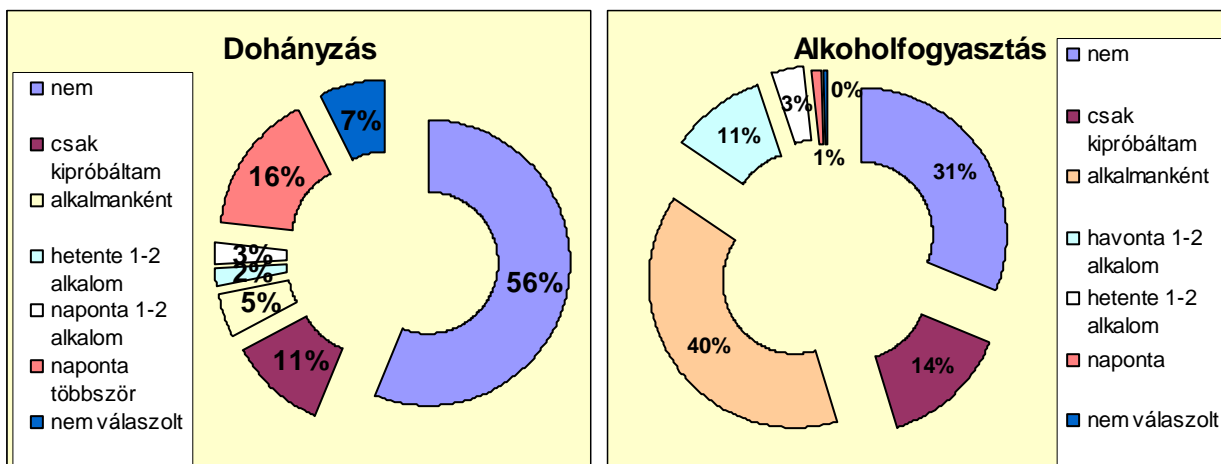

VI. Deviancia, bűnmegelőzés

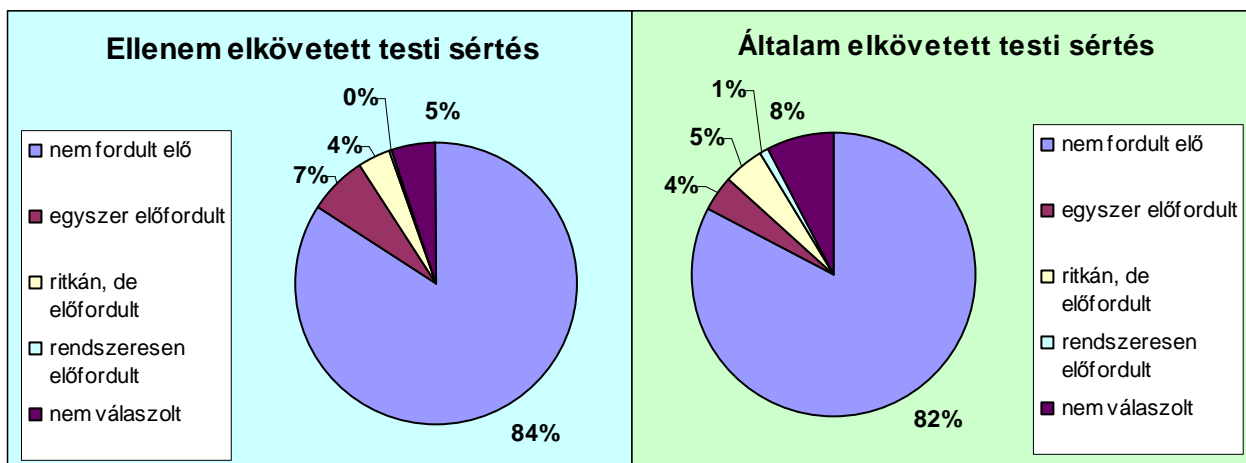
1. Lelki problémák, kezelésük

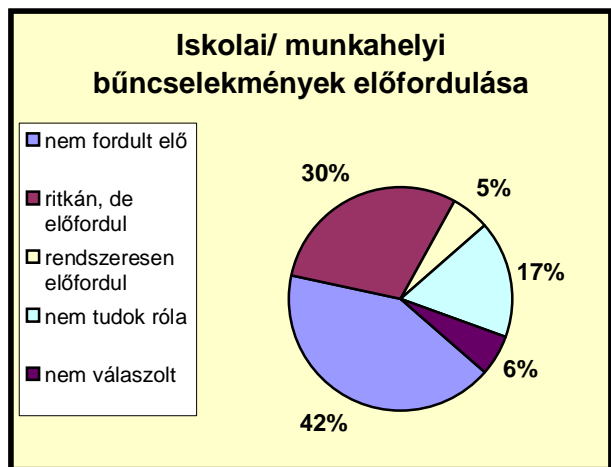
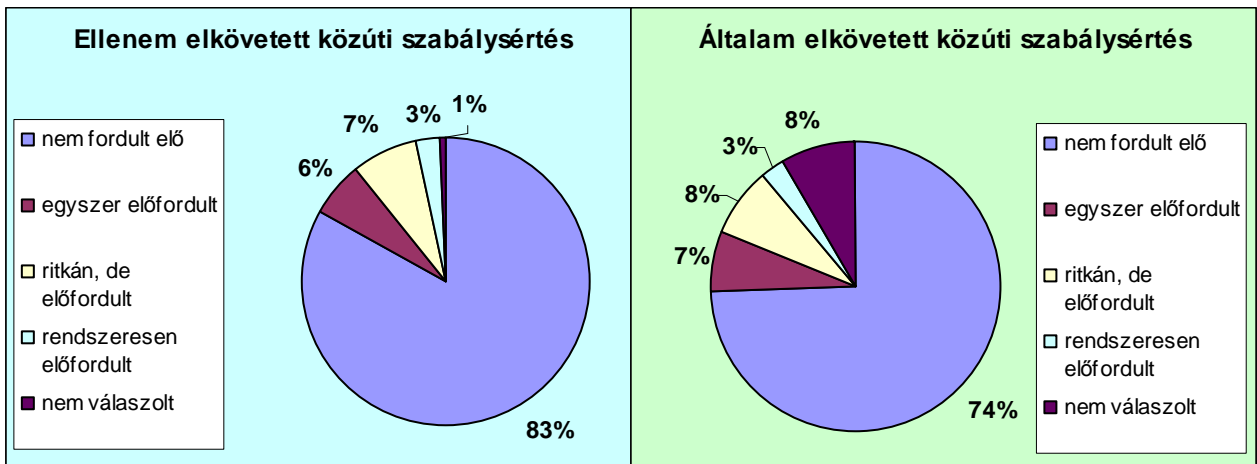
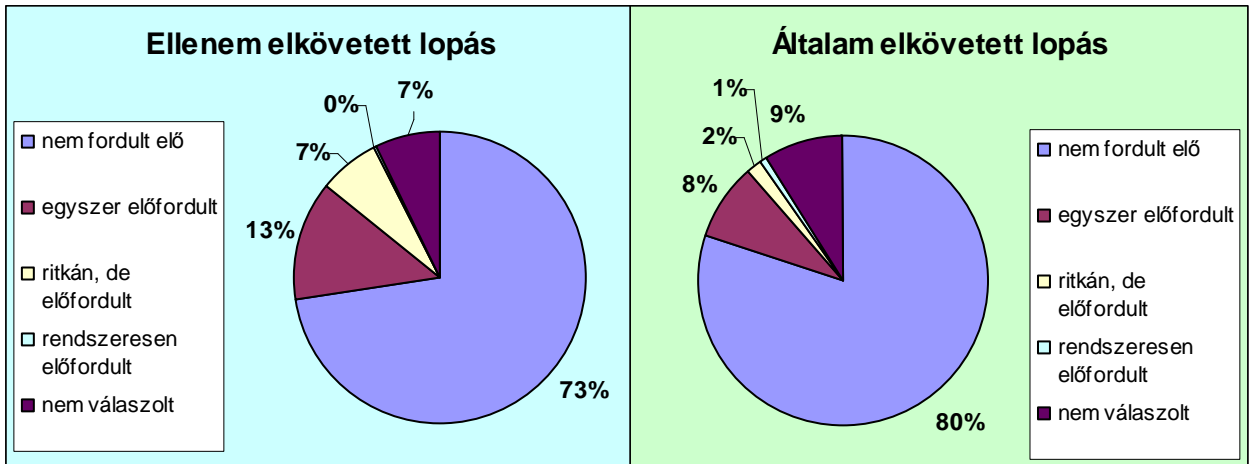

2. Káros szenvedélyek

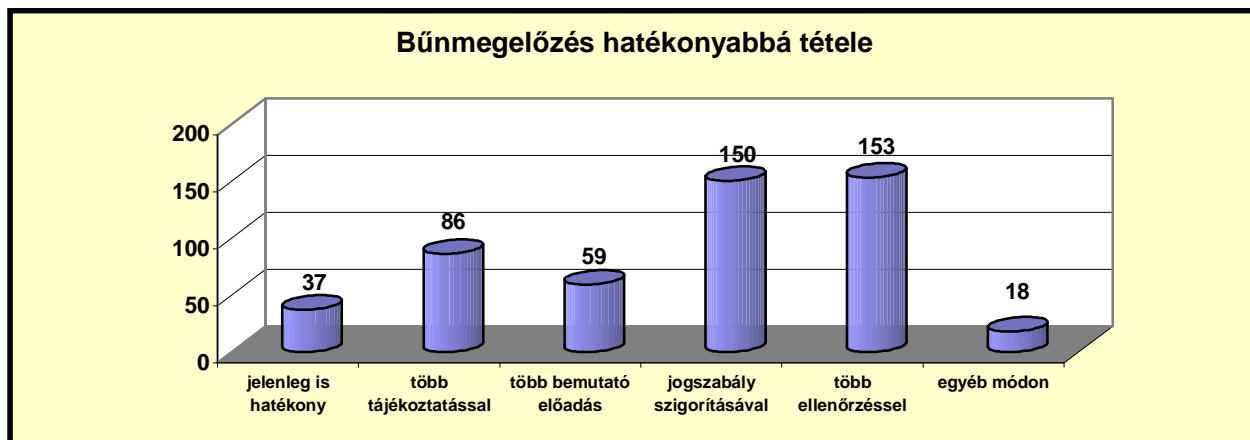

3. Bűncselekmények előfordulása

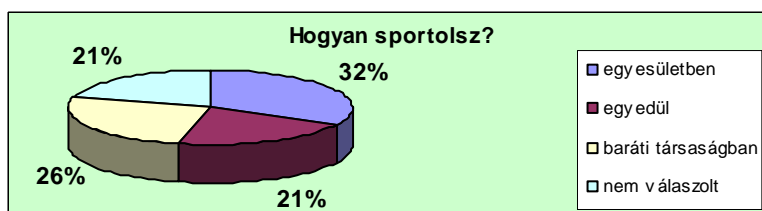
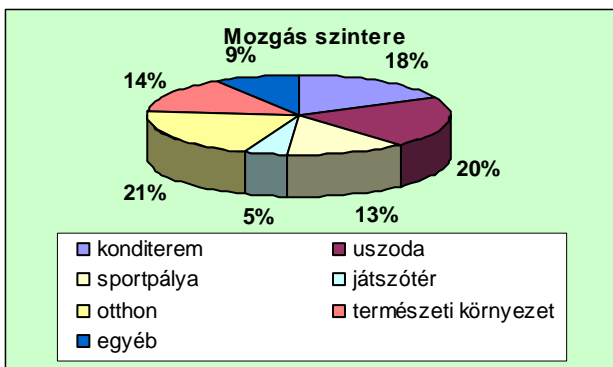
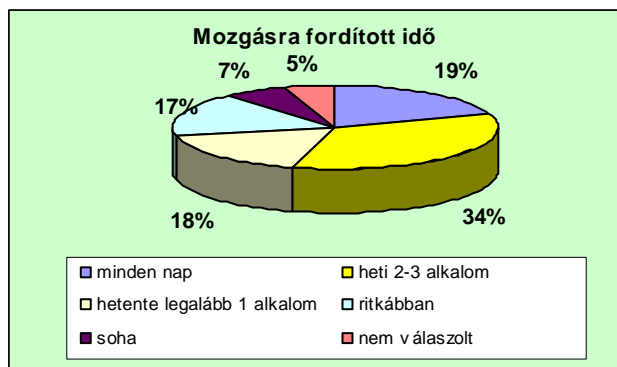
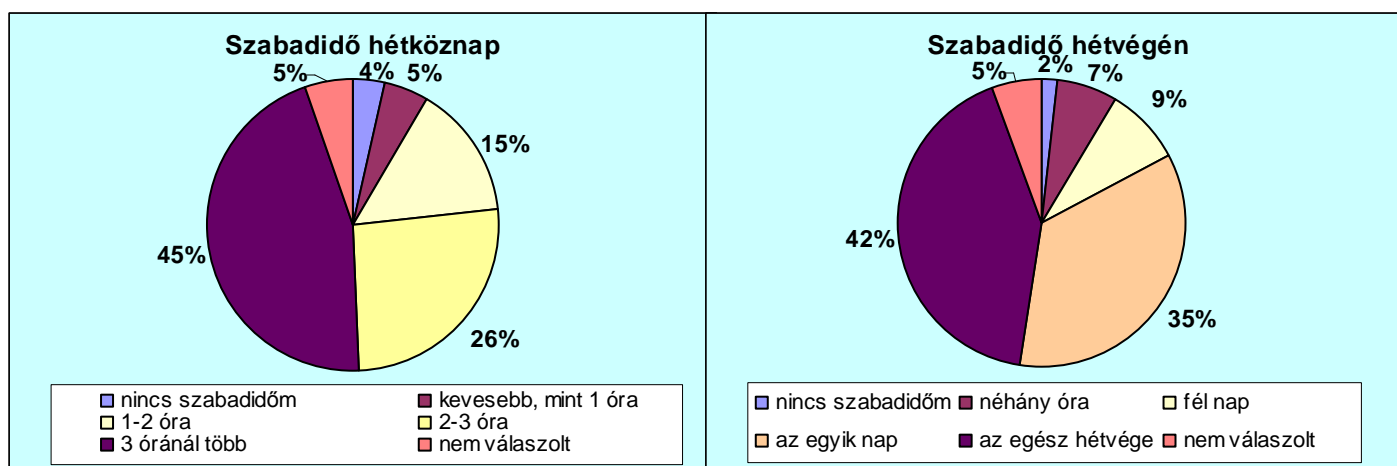

4. Bűnmegelőzés

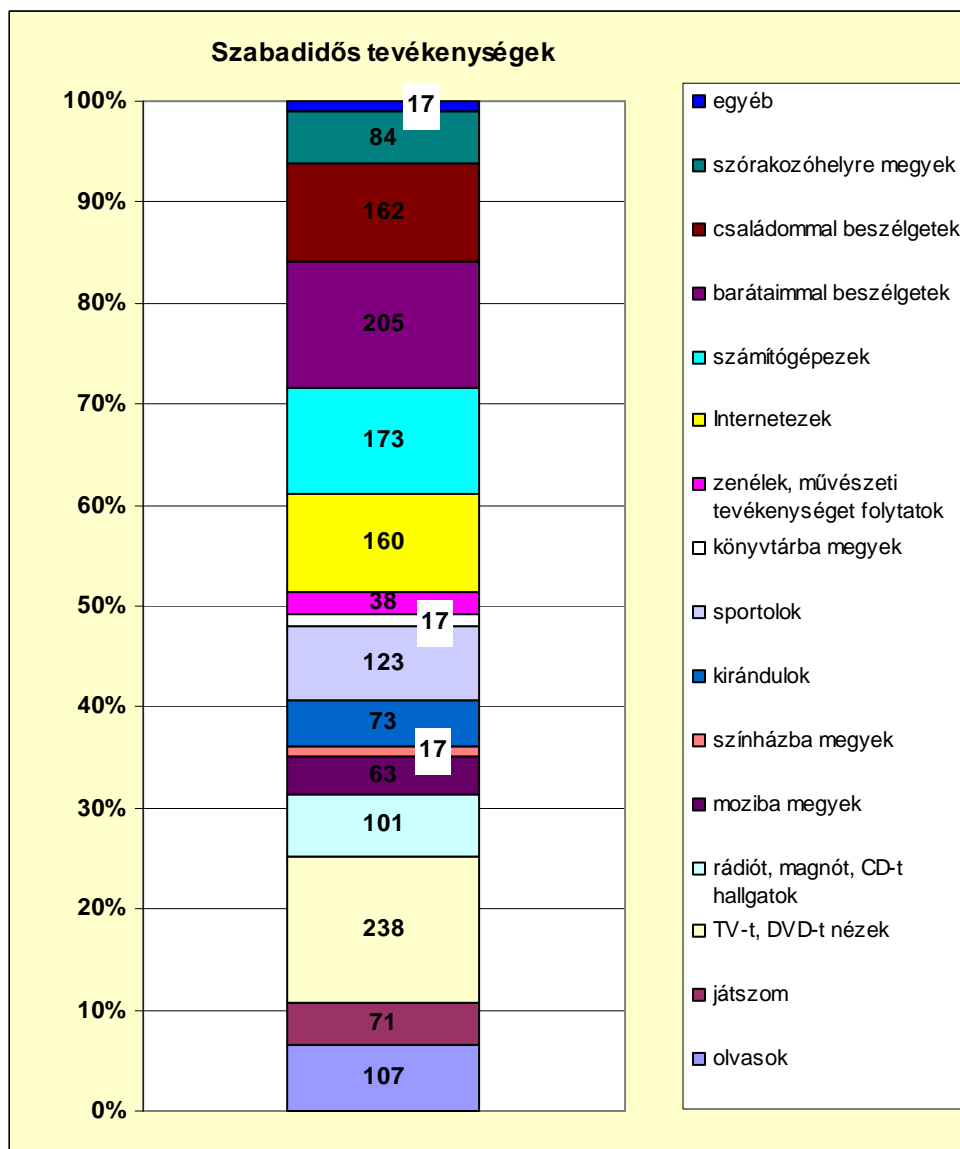

VII. Szabadidő

1. Szabadidőre fordított idő

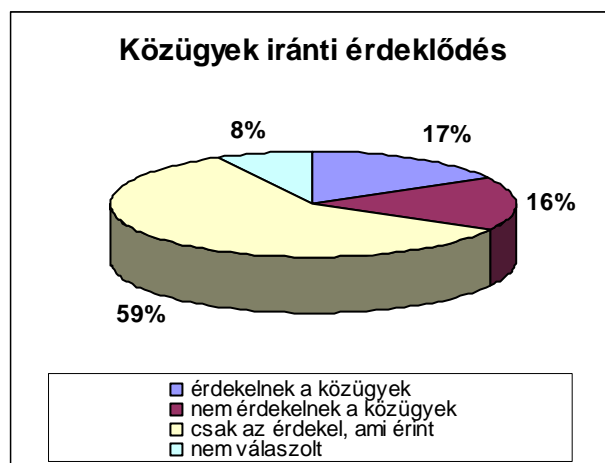
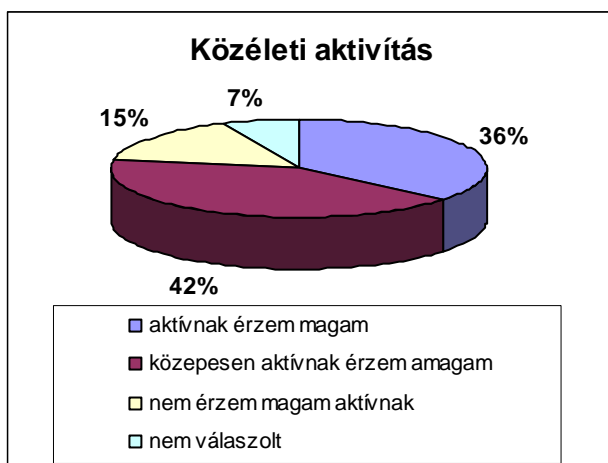

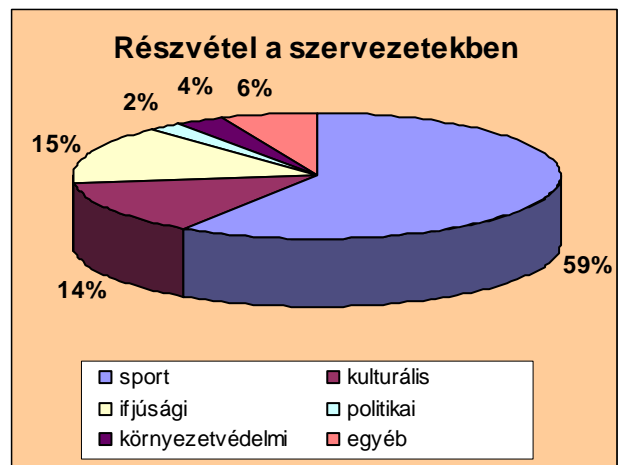
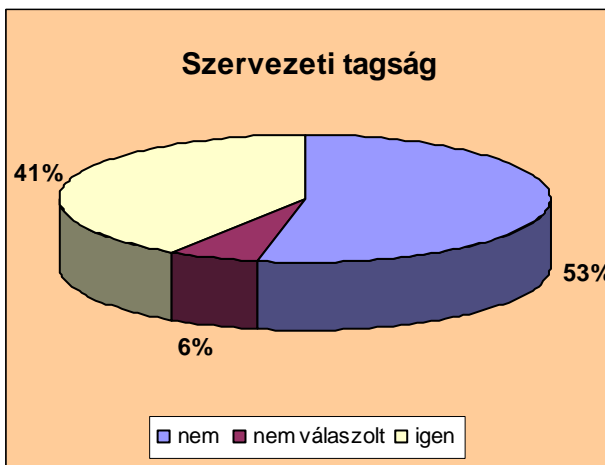
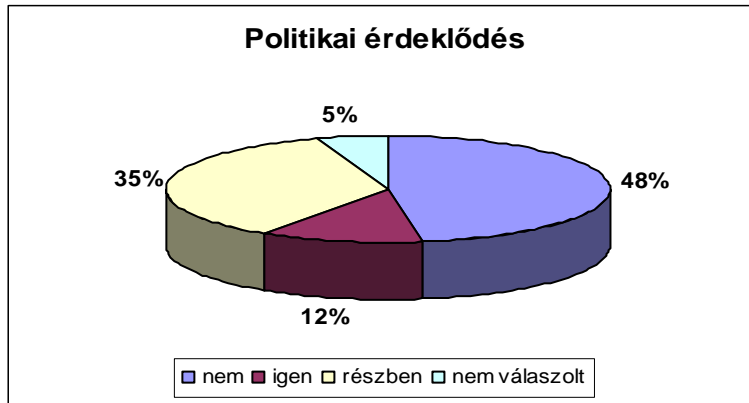
2. Szabadidő eltöltésének formái

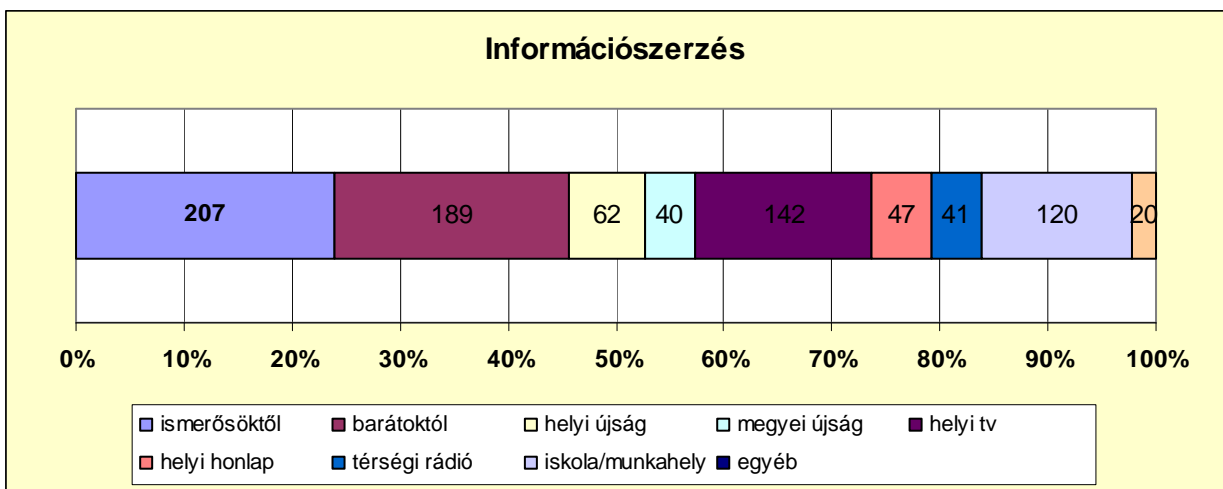
VIII. Közösségi szintér

1. Közéletben való részvétel

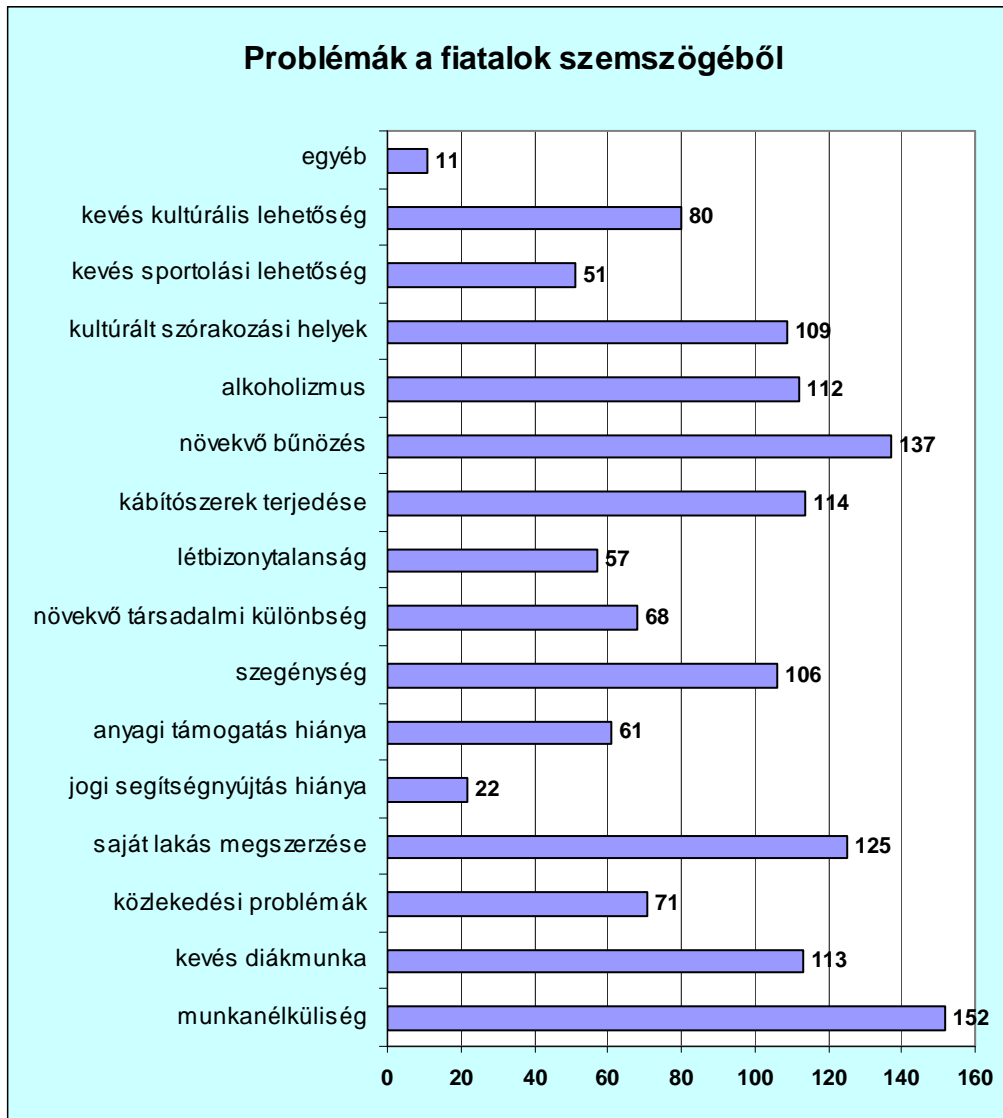

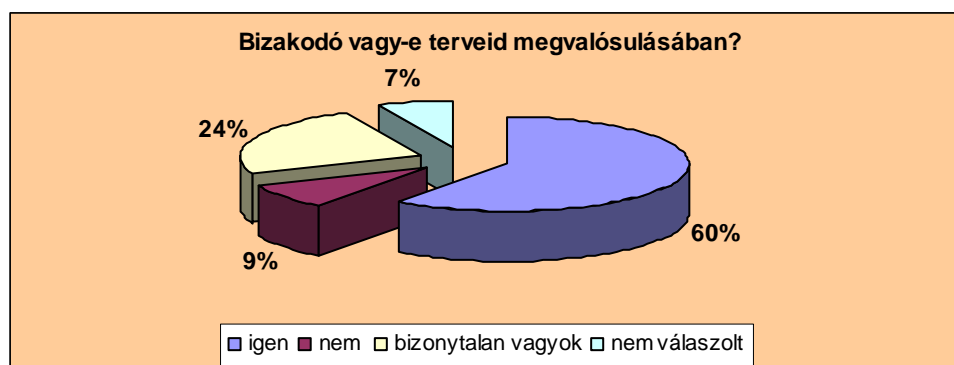
2. Információszerzés a helyi ügyekről, programokról

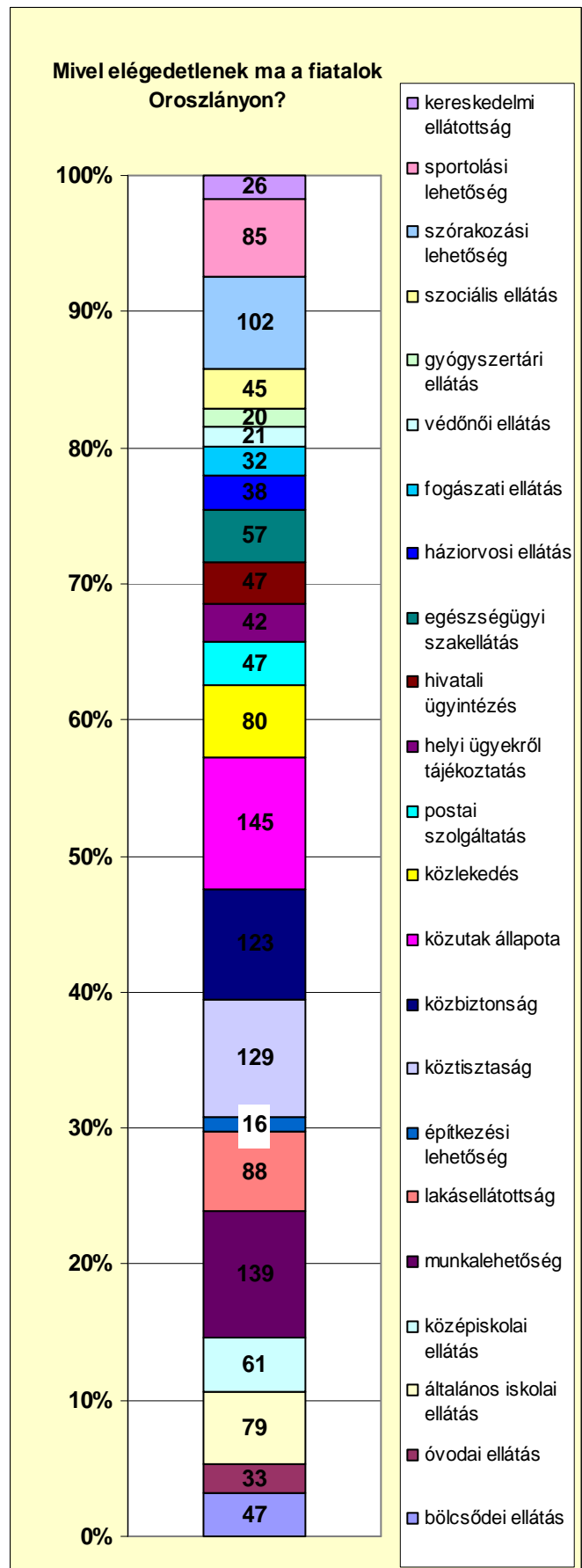
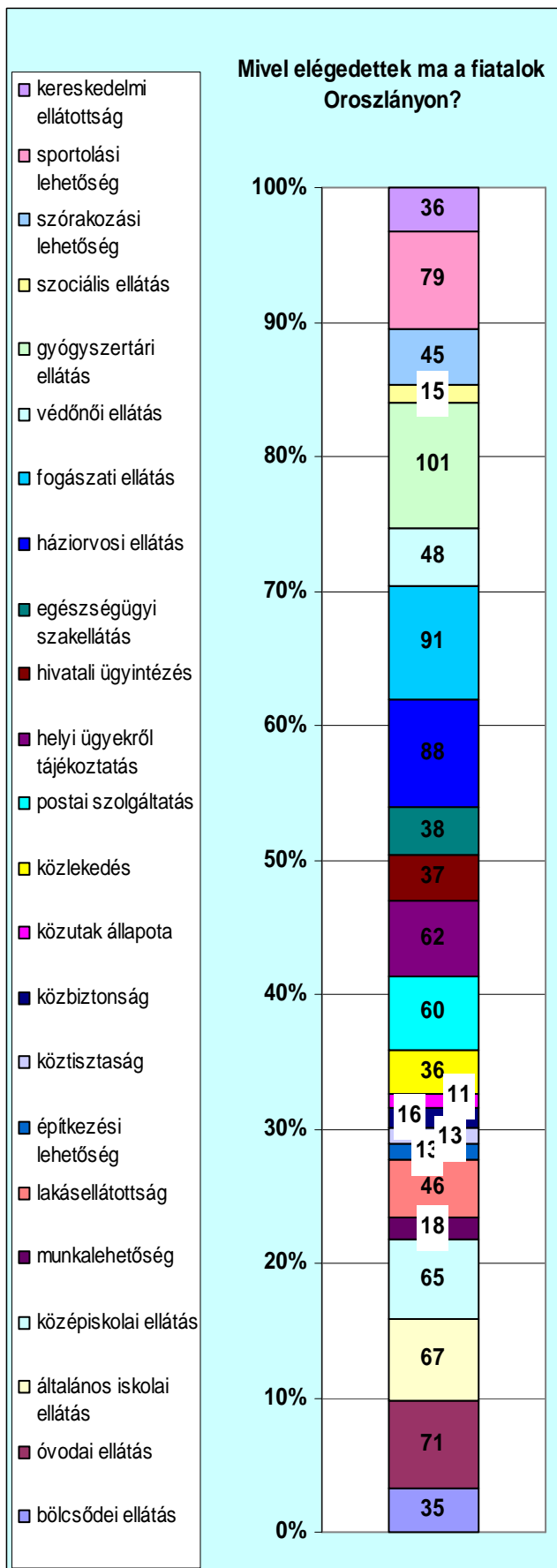
3. Problémák, amelyekkel a fiatalok szembesülnek Oroszlányon

4. A kitűzött tervek megvalósulása

5. Elégedettségmérés

II. Cselekvési terv

Az ifjúsági koncepció keretét ad a kétévente elkészítésre és felülvizsgálatra kerülő cselekvési tervhez.

Oroszlány Város Önkormányzata Ifjúsági cselekvési terve

Célcsoportok szerinti feladatok	Eszközök	Módszerek	Forrás	Határidő	Megvalósításért felelős partnerek
Egészségügy, szociálpolitika, prevenció					
Az ifjúsági korosztály életkörülményeinek javítására hozott korábbi önkormányzati döntések, intézkedések további biztosítása	A hátrányos helyzetű tanulók kollégiumi férőhelyének további biztosítása. A szociális ellátások további biztosítása.	A nehezebb sorsú, tehetséges diákok felkarolása. Hátránykompenzáció	Önkormányzati költségvetés	Tanév, félév kezdete. Folyamatos Folyamatos	Önkormányzat Benedek E. Ált. Isk. Önkormányzat
Az egészségfejlesztő tevékenység kiterjesztése valamennyi intézményre és az ifjúsággal foglalkozó civil és sportszervezetekre	Küzdelem a dohányzás, az alkohol és a drogfogyasztás ellen. További táplálkozás-egészségügyi vizsgálatok végzése (intézményi étkeztetés) Egészségügyi prevenció.	Egészségnap. Komplex prevenció programok (előadás, kiállítás) széleskörű együttműködés. A helyes étkeztetés/ étkezés (vizsgálat, előadás, bemutató). További szűrővizsgálatok, új oltás bevezetése.	Társadalmi munka Önerő 2010. évi költségvetés? Szponzorok Költségvetés	2009/2010. tanév őszi 2010. tavasza folyamatos	Intézmények, sport és civilszervezetek, ÁNTSZ ÁNTSZ vagy szakértő Egészségügyi és oktatási intézmények
A gyermek- és ifjúságvédelmi jelzőrendszer erősítése	A gyermek-és ifjúságvédelmi felelősök további foglalkoztatása minden oktatási intézményben Az intézmények és az egészségügyi - szociális háttérrendszer együttműködése, a köztük lévő kommunikáció (a visszacsatolások) erősítése. A hatékonyabb bűnmegelőzés érdekében a rendőrség, a helyi önkormányzat és a polgárőr	Ifjúságvédelmi munkaközösség működtetése (fórum) Ifjúságvédelmi őrzőjárat az iskolakerületek, a csellengések, a bandázások kiszűrésére.	Költségvetés	Folyamatos Folyamatos	Önkormányzat, Szociális Szolgálat, Oktatási intézmények/ ifjúságvédelmi felelősök, diákönkormányzati vezető, Egészségügyi intézmények, Rendőrség, Polgárőrség

	szervezetek koordinált összefogásával a közterületi jelenlét fokozása, határozottabb fellépés és ellenőrzés a rendzavarás és a rongálások megelőzésére. • Ifjúságvédelmi kiadványok készítése	• Mindazokat az információkat tartalmazza, amelyek a segítő szervezetek, intézmények működését, elérhetőségüket, a lehetséges segítségnyújtás formáit rögzítik.		Tanév kezdete	
Oktatás - képzés - nevelés					
Lehetőség biztosítása a versenyképes (továbbá piacképes) tudás megszerzésére	• Képességfejlesztő, kompetencia alapú képzés már kisiskolás kortól • Utókövetés a középiskolai oktatás, a felsőoktatás, a munkába állás területén.	• A személyes és közösségi kulcskompetenciák tudatos kialakítása és fejlesztése, egyéni figyelem és bánásmód előtérbe helyezése • Visszacsalási rendszer kiépítése		Folyamatos Tanév kezdete	Oktatási intézmények, Munkaügyi Központ Intézmények pályaválasztási felelősei, osztályfőnökök
Esélyegyenlőség biztosítása az oktatás területén	• A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek speciális szükségleteinek kielégítése, az egyéni bánásmód preferálása • Hátrányos helyzetű és tehetséges gyerekek, fiatalok felkutatása, felkarolása, támogatása. • A szociális alapú ösztöndíjak további biztosítása, egyéb ösztöndíjak megpályázása, figyelemmel kísérése.	• Egyéni kompetenciák, készségek fejlesztése, képességek kibontakoztatása, a tanulók szükségleteihez igazodó feltételek (finanszírozás, órakeret, speciális szakember: logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus biztosítása). • A tehetséggondozás erősítése (programok, vetélkedők, versenyek korosztályok között, korosztályok nélkül). • A fiatalok ösztönzése tanulmányaik minél jobb eredménnyel történő folytatására.	Költségvetés pályázat, önerő, szponzorok Költségvetés Pályázatok	Tanév során folyamatos folyamatos Tanév, félév kezdete. Pályázati időpontok.	Oktatási intézmények, szociális intézmények Oktatási intézmények, kulturális civil szervezetek, Benedek-CKÖ Oktatási intézmények CKÖ
Foglalkoztatás, munkaerő-piaci integráció, otthonteremtés					

A fiatalok munkaerő-piaci aktivitásának növelése	• A munkaerő piacra való belépéshez szükséges kompetenciák elsajátításának elősegítése • A lehetséges állásajánlatok széleskörű terjesztése, diákmunka feltérképezése • Az élethosszig tartó tanulás szükségességének felismerése és elfogadása. • Felkészítés a mobilitásra	• Pályaválasztási tanácsadás erősítése • Pályaválasztási fórum • Továbbképzések ösztönzése		2009. ősze folyamatos	Oktatási intézmények /pályaválasztási felelősök Munkaügyi központ Középfokú oktatási intézmények Információs pont
Otthonteremtés támogatása	• A rendeleti úton történt támogatások további biztosítása.	• Információs bázis	Költségvetés	Folyamatos	Önkormányzat Információs Pont
Gyermekvállalás elősegítése	• Részmunkaidős foglalkoztatás • Gyermek napközbeni ellátásának bővítése (bölcsőde, alternatív lehetőségek) • Önkéntes munka	• Lehetőségek megkeresése • Kisgyermekes szülők munkába állásának segítése		2010.	Önkormányzati intézmények, Munkaügyi Központ Oroszlány illetékességi területén működő vállalkozások
Szabadidő - kultúra - sport					
A fiatalok kulturális igényszínvonalának emelése, a programok iránti érdeklődésük és részvételi aktivitásuk fokozása	• A műsorajánlat többszoros, széleskörű nyilvánosságra hozása - egységes tájékoztatási rendszer • Minőségi kínálat: színházi előadások, igényes komoly- és könnyűzenei programok, tárlatok • Kulturális seregszemlék, fesztiválok a fiatalok részére • A meglévő ifjúsági terek ifjúsági rendezvényekre történő jobb kihasználása	• A műsorok megjelentetése a város honlapján, diákújságban, helyi médiákban, iskolarádiókban, ifjúsági kiadványokban, programajánlóban • A fiatalok véleményének kikérése, előzetes igényfelmérés • Az intézmények közösségi terei nyitottságának biztosítása ifjúsági rendezvények céljára - terembérlés kikötése nélkül • Pályázati források megszerzésével és szponzorok bevonásával is támogatni kell a programok finanszírozását • A hátrányos helyzetű fiatalok megszólításáról és	Önerő pályázat	Folyamatos Programajánló: negyedévente 2009. júniusától Minden évben a következő évad előkészítése Folyamatos Folyamatos	MKK, Információs pont, Kulturális tevékenységet folytató civil szervezetek Oktatási intézmények szabadidő szervezői Városi Diákönkormányzat

		aktivizálásáról ugyancsak gondoskodni kell.			
A szabadidő hasznos és veszélyektől mentes eltöltésének biztosítása	• A szabadidő eltöltésére alkalmas közösségi terek biztosítása • Megfelelő számú és minőségű szórakozóhelyek megléte • A szabadtéri - mozgásorientált - programok (kirándulás, túrázás, kerékpározás, játék, sport) szorgalmazása • Szünidős programajánlatok biztosítása a szabadidő hasznos eltöltése és a csellengés megakadályozása érdekében • Komplex családi program • A játszóterek további korszerűsítése	• A meglévő közösségi terek állagmegóvása, fejlesztésük és programjaik támogatása, az MKK és a Bányász Klub szélesebb körű bevonása, az oktatási intézmények közösségi tereinek és sportpályáinak, valamint a sportlétesítményeknek a megnyitása a fiatalok előtt • Az ifjúság által látogatott szórakozóhelyek következetes ellenőrzése az ifjúságvédelmi őrző kiterjesztése • Szabadidő hasznos eltöltése, aktivitás. • Napi programok, táborok szervezése • A családtagok megmozgatása szellemi és sport terén. • A legkisebbek számára korszerű játszóterek biztosítása	Költségvetés, pályázatok, önerő, szponzorok, társadalmi munka	Folyamatos	Önkormányzat, MKK, Bányász Klub, oktatási intézmények, Szociális Szolgálat, CKÖ, sport és civil szervezetek
Diáksport, szabadidősport fejlesztése	• A rendszeresen sportolók arányának és a sporttal töltött idő mennyiségének növelése az ifjúság egészségének megőrzése és az egészségfejlesztés érdekében • Korosztályokra lebontott komplex	• A sport pozitívumainak hangsúlyozása: egészségesebb élet, jó közérzet, nagyobb teherbíró képesség, élmény és szórakozás, közösségépítő hatás • A meglévő sportlétesítmények hatékonyabb kihasználása, iskolai sportlétesítmények nyitottá tétele az ifjúsági szabadidősport számára • A fiatalok számára szervezett	Költségvetés, pályázatok, önerő, szponzorok, társadalmi munka	Folyamatos	Önkormányzat, Oktatási intézmények testnevelői, sportszervezetek

	programok kidolgozása • A természeti adottságok jobb kihasználása a sporttevékenység kínálat palettáján • A finanszírozás vonatkozásában pályázati lehetőségek kihasználása	sportprogramok és vetélkedők célcsoportok (óvodás, kisiskolás, közös családi, középiskolás, hátrányos helyzetű) szerinti lebontása, a programok rendszeressé tétele. • A magán- és civil kezdeményezések felkarolása, az általuk nyújtott tömegsport szegmensek támogatása, közös programokba történő bevonásuk.			
Közéletiség - érdekképviselet - érdekvérvényesítés					
A Városi Diákönkormányzat megalakítása. A fiatalok érdekképviselete	• Intézményi diákönkormányzatok összehívása • Diák-önkormányzati választások lebonyolítása • Az új VDÖK programja • Országos találkozókra részvétel. • A városi honlap ifjúsági rovatának a fiatalokat érintő információkkal való rendszeres feltöltése – általuk. • Az ifjúságot érintő kérdések esetén részvétel a MOSB ülésein.	• DÖK vezetők, tagok képzése. • Városi diákparlament gyűlései.		2009. ősze Félévente/ évente havonta	Önkormányzat, oktatási intézmények diákönkormányzat vezetői, ifjúsági pont vezetője
Az ifjúságért végzett munka nyitottságának és nyilvánosságának biztosítása, a civil partnerség bővítése	• Ifjúsági pont létrehozása • Állandó Ifjúsági Kerekasztal létrehozása • Adatgyűjtés, adatbázis folyamatos frissítése • Tanácsadás, tájékoztatás	• Ifjúsági Kerekasztal tagjai az ifjúsággal foglalkozó intézmények, civil és sportszervezetek képviselői, önkormányzat és az arra felhatalmazott ifjúsági képviselők. A Kerekasztal feladata az ifjúságot érintő valamennyi kérdés vizsgálata, kísérése, az ifjúsági munka és a fiatalok tevékenységének támogatása, a programok és projektek összefogása, pályázati lehetőségek		2009. végén	Önkormányzat, oktatási intézmények, szociális intézmények, egészségügyi intézmények, kulturális és sportszervezetek

		felkutatása.			
A nemzetközi ifjúsági kapcsolatok erősítése, együttműködések és csereprogramok ösztönzése	• Testvérvárosi kapcsolatok • Intézmények, iskolák és civil szervezetek nemzetközi kapcsolatai	• A testvérvárosi és az egyéb intézményi kapcsolatok terén az elsősorban a nyelvtanulást szolgáló cserekapcsolatokon túl az ifjúsági kulturális, művészeti, sport és tudományos együttműködések erősítése, a tapasztalatszerzés, a társadalmi összehasonlítások, demokratikus intézményrendszerek megismerésének szorgalmazása		Folyamatos	Önkormányzat Civil és sportszervezetek